

२० वर्ष कटेका सवारी साधनको नम्बर प्लेट खुलेआम बिक्री

અનુસા થાપા

काठमाडौं उपत्यका भित्रका वर्कसप, यारेज र यातायात व्यवस्था कार्यालयमा २० वर्ष पुराना सवारी साधनको नम्बर प्लेट खुलेआम विक्री भइरहेको छ । ७० देखि ९० हजार रुपैयाँमा नम्बर प्लेट खरिदविक्री भइरहेको पाइन्छ । कानुनमा २० वर्ष पुगेका गाडी चल्न नपाउने स्पष्ट उल्लेख छ ।

ती सवारी साधनको नम्बर प्लेट खरिदबिक्री गर्न पनि पाइदैन । तर, 'दलाल' हरूले खुलेआम रुपमा नम्बर प्लेट खरिदबिक्री गरिरहेका छन् । यद्यपि, नियमन शून्य छ । सरोकारवाला निकायले त्यस्ता 'दलाल' लाई पक्राउ पनि गर्दैन । सरकारले २० वर्षे गाडीको लगत कट्टा गर्ने निर्णय गरेको थियो ।

विडम्बना सरकारले आफ्नै निर्णय कार्यान्वयनमा ल्याउन सकेको छैन । संघको भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय होस या प्रदेशको श्रम, रोजगार तथा यातायात मन्त्रालय, कुनैले लगत कट्टाका लागि यातायात व्यवस्था कार्यालयलाई पत्राचार गरेको छैन । बाटोमा २४ वर्ष पुरानो ट्याक्सी, २९ वर्ष पुरानो निलो माइक्रोबस र ग्याँस टुप्पो धुँवाको मुस्लो फ्याँकेर गडिरहेको छ ।

ट्राफिक प्रहरीले न यस्ता गाडीको कागजात चेकजाँच गर्छे, न समात्छ । २० वर्षे गाडी हटाउने भनेर २०७१ भदौ १९ गतेको क्याबिनेटको बैठकले निर्णय गर्यो । फागुन १८ गते राजपत्रमा निकाल्यो । २०७३ चैत १ गतेको मन्त्रिपरिषद्को बैठकले २०७३ फागुन १७ गतेको साविकको बागमती अञ्चलबाट २० वर्षे गाडी हटाउने निर्णय गर्यो ।

त्यस्तै, २०७४ चैत १ गते
देशैभरबाट त्यस्ता गाडी विस्थापना
गर्ने भनिएको थियो । २०८० जेठ
७ गते बागमती प्रदेशको यातायात
मन्त्रालयले २० वर्ष पुगेका सवारी
साधन ३३ दिनभित्र पत्रु गरिसक्ने
भनेर सार्वजनिक सूचना जारी
गर्‍यो । जुन निर्णय २०७७ माघ
महिनामै भइसकेको थियो ।

संघको यातायात मन्त्रालयले २० वर्षे गाडी सिधै प्यु गराउने भनि निर्णय गरेको भण्डै दुई वर्षपछि कार्यान्वयनमा ल्याउन लागिएको थियो । तर, त्योपनि अलपत्र परेको छ । सूचना जारी भयो, कार्यान्वयन भएन । सरकारले लामो समयदेखि कालो र हरियो प्लेटको दयाक्सी, फो-स्टक टेम्पो र ढुवानी गाडीको दर्ता खोलेको छैन ।

सरकारले सािण्डकेट हटाएर नयाँ दर्ता खोलिदिने हो भने सर्वसाधारणले सितैमा नम्बर प्लेट पाउँछन् । तर, सरकारले नै ठग्नका लागि छुट दिएको अवस्था छ । नयाँ दर्ता नखोल्दा २० वर्ष कटेका सवारी साधनको स्त्रायप गरेको नम्बर प्लेट ७० देखि ९० हजारमा खरिदबिकी भइरहेको छ ।

२० वर्ष कटेका सवारी साधन गुडाउनु र नम्बर प्लेट खरिदविक्री गर्नु दुवै गैरकानुनी छ । सरकारले आयु पुगेका गाडीको रुट परमिट र ब्ल्यूबुक नवीकरण गर्न छोडेको छ । त्यस्ता सवारीको जाँचपास, प्रदूषण चेकजाँच हुँदैन । न बीमा कम्पनीले बीमा नै गर्छ । ती सवारी साधन नामसारी पनि हुँदैन ।

यस्ता सवारी साधन वाटोमा छ्यापछ्याप्री गुडिरहेका हुन्छन् । टाफिककै अगाडीबाट गाडी निर्बाध रुपमा हुँडकिरेको हुन्छ । सडक छेउछाउ पार्किङ यत्तिकै पार्क गरेर राखिएको हुन्छ, आयु पुगेका सवारी साधन । तर, टाफिकले कारवाही गर्दैनन् । देखेपनि अनदेखा गर्ने गरिएको छ ।

समातिहाले पनि पाँच सय रुपैयाँको चिट काटेर छोडिन्छ । रोचक कुरा के छ भने राज्यले राजस्व लिन छोडिस्केको गाडीलाई ट्राफिकले चिट काट्छ । यसले ट्राफिकलाई सरकारको ऐनकानुनवारे नै जानकारी नभएको होकि भन्ने आभास हुन्छ । सरकारको नियम लत्याउँदै गुड्ने त्यस्ता गाडीलाई ट्राफिकले बातायत व्यवस्था विभाग वा कार्यालय बभ्राउनुपर्ने हो ।

यद्यपि, त्यसो गरिदैन् ।
आयु कटेका ट्याक्सी, बस, टेम्पो

चालकलाई टाफिकहरुले यी सवारी साधन चलाउँदा समाल्दैन् ? भनेने प्रश्न गर्यो भने उनीहरु भन्छन्, 'कागजपत्र नै चेकजाँच गर्दैन्, कसरी समाल्नु ?' २०२९ देखि २०८० सालमा आइपुग्दासमेत यातायात क्षेत्रमा नयाँ व्यवसायी भित्रिएका छैनन् ।

स्क्याप गरेको नम्बर प्लेटमा नयाँ गाडी किनेर दर्ता गर्ने, आफू मात्र व्यवसाय गरिरहने नै गाडीको संख्या बढ्छ न सपिण्डकेट नै हट्छ । ५९ वर्ष एउटैले व्यवसायी गरिसके । भाडाको गाडीको संख्या बढेन तर जनसंख्याचाहिँ हवाते बढ्यो । २० वर्ष पुराना पेट्रोलबाट चल्ने ट्याक्सीको स्क्याप गरेको नम्बर प्लेटमा विद्युतीय ट्याक्सी दर्ता गरिएको छ ।

कानूनमा उल्लेख भएअनुसार विद्युतीय ट्याक्सी ३० वर्ष चल पाउँछ । ५१ वर्ष चलिस्को, अब थप ३० वर्ष चलाउँदा ८१ वर्ष पुग्छ । जनसंख्या कहँवाट कहँवा पुगिस्को, ट्याक्सी उति नै छ । काठमाडौं उपत्यकामा ट्याक्सीको संख्या जम्मा १ हजार छ । जबकी जनसंख्या करोड बराबर पुग्न लागिस्केको छ ।

एयरपोर्टमा चल्ने हरियो प्लेटको ट्याक्सीमा पनि सिण्डिकेट छ । सात वटै प्रदेशमा ट्याक्सी, फो-स्टक टेम्पो र हुवानी गाडीको दर्ता बन्द छ । ट्याक्सी अत्यावश्यक सवारी साधन हो । बिरामी, सुत्केरी, हतारमा भएकाहरुलाई ट्याक्सी नै चाहिएरिन्छ । सर्वसाधारणले पटकपटक नयाँ ट्याक्सी, फो-स्टक टेम्पो र हुवानी गाडीको दर्ता खोल सरकारसँग माग गरिसकेका छन् । तर, सरकार सुन्दैन । सबै सर्वसाधारण ट्याक्सी चढ्न सक्ने हैसियतका छैनन् । भाडाचाँहि महँगो छ, ट्याक्सीचाँहि थोडा, कवाडी र भ्याम्पट छ । अहिले ट्याक्सी चढ्नेबित्तिकै ५० रुपैयाँ सेवाशुल्क तिर्नुपछ । प्रत्येक किलोमिटर ५० रुपैयाँ छ । तैपनि ट्याक्सी चालक मिटरमा हिँड्न मान्दैनन् ।

दशकौं देखि यातायात क्षेत्रमा

जगज चलाउँदै आएकाहरुको
दादागिरी बढिरहेको छ । आफ
पनि सस्तोमा सुविधा दिँदैनन्,
नयाँ व्यवसायी भित्रिएको पनि
उनीहरुलाई असह्य छ । मुलुकमा
बेरोजगारी बढ्दो छ । टयाक्सी
राज्य, देशमै केही गर्छु, राज्यलाई
चलायथ्व र सर्वसाधारणलाई
सस्तोमा सेवासुविधा दिन्छु भन्ने
समेत वञ्चित छन् ।

सरकारले फो-स्टक टम्पोको दर्ता खोलिएदियो भने १० रुपैयाँ केलीमिटरमा यात्रु बोक्नु भन्नेहरुको यहाँ लहर छा । तर, सरकारले खोल्दैन । एकान्तकुनास्थित यातायात व्यवस्था कार्यालयले २०६९ सालमा पाँच हजार नयाँ ट्याक्सीको माग गरेको थियो । जनसंख्या बढेको र ट्याक्सीको संख्या अपुग भएको, पर्यटनलाई राम्रो सेवासुविधा दिन नसकेको, ट्याक्सीहरु थोत्रा, पुराना भन्दै नयाँ ट्याक्सीका लागि यातायात व्यवस्था विभागमा पत्र लेखियो ।

तर, विभागले त्यासलाई दराजमा थक्काईयो । सरकारले नयाँ ट्याक्सी खोल्दा राज्य र जनता दुवैलाई फाइदा हुन्छ । बेफाइदा हुने ट्याक्सी व्यवसायीलाई मात्र हो । नयाँ ट्याक्सी आएपछि थोत्रा ट्याक्सीमा को चढ्छ ? थोत्रा ट्याक्सीको खरिदविक्री पनि हुँदैन । त्यसैले ट्याक्सी व्यवसायीले नयाँ दर्ता नखोल्नका लागि सरकारलाई दबाव दिइरहेको छ ।

ट्याक्सीको दर्ता २०५७ जेठ १७ गते बन्द भयो । दर्ता बन्द हुने बेलामा ट्याक्सीको संख्या सात हजार ५०० थियो । जसमध्ये पाँच हजार ६५० पेट्रोलबाट र एक हजार ८५० डिजेलबाट चल्थ्यो । डिजेलबाट चल्ने ट्याक्सी एकडेढ वर्षभै विस्थापना भयो । ती गाडीको नम्बर प्लेटमा नयाँ गाडी आएको छैन ।

२०५७ सालपाछ उप्त्यकामा
जनसंख्या हवाते बढ्यो । तर,
ट्याक्सीको संख्या घट्यो । यहाँ ७७
जिल्लाके मान्छे भाडामा बस्छन् ।
विदेशी पनि घुम्न आउँछन् ।
सरकारले २०६९ सालमै लकजरी
ट्याक्सीको दर्ता खुलाउने
कम्पनीमार्फत चलाउने निर्णय
करोको थियो । अन्य मुलुकमा
कम्पनीमार्फत नै ट्याक्सी चल्छ ।

यहाँ त सबै व्यक्तिले चलाएका छन् । ट्याक्सी पनि सबै ७९६ सिसी मारुती । हेर्दा नै सलाइको बटुटाजस्तो देखिन्छ । ट्याक्सीमा बस्न्या होकि ट्याक्टरमा, याबुलाई छुटाउन गाह्रो पर्छ । तीन जना मोटामोटा मान्छे बस्न्या भने ट्याक्सीले तान्दैन । सरकारले २०७२ जेठ २८ गते एक हजार ८५० ट्याक्सी खोल्न्यो ।

साउन २० गते १५ दिने
सूचना जारी गर्यो । एक हजार १०
रुपैयाँ रजश्व तिरेर १५ हजार ७५१
जनाले फर्म भरे । तोकिएको जतिले
ट्याक्सी पाए, अरु हेरेको हैनै । पैसा
र दुख खेर गयो । २०७२ वैशाख १२
गते भूकम्प गयो । १४ जिल्लाको
भुक्तम्पडितलाई एक हजार ५००
ट्याक्सी दिने भनेर २०७२ चैत २१
गते निर्णय गरियो ।

२०७३ साउन ५ गतेदेखि एक महिनाका लागि आवेदन आह्वान गरियो । ११० रुपैयाँ तिरेर एक लाख ४९ हजार ५५८ जनाले फर्म बुझाए । ग्यालाप्रथाबाट तोकिएको जर्जितले ट्याक्सी पाए, अरूले पाएनन् । योबाट कति ट्याक्सी खरिद गर्न इच्छुक छन् ? भन्ने कुरा प्रमाणित हुन्छ ।

अर्थतन्त्र

मट्काले कैयौंको आर्थिक जीवनमा थप्दै छ खुसी

काठमाडौँ - पछिल्लो समय देशभरि विभिन्न रेट्पोराल माटोको कपमा चिया, माटोको हाँडीमा विरियानी, माटोको कतारो र भाँडामा दही लगायतका खानेकुरा ग्राहकलाई पस्कने क्रम बढ्दो छ । उनीहरूका अनुसार त्यस्ता भाँडाप्रति ग्राहकहरूको आकर्षण पनि बढ्दै गएको छ ।

यसले कतिपय महिलाको जीवनतूर मा फड्को मारेको छ । माटोका विभिन्न खालका भाँडा बनाएर मनग्ये आम्दानी गर्न थालेका छन् । तालिम लिई उनीहरूले चिया खाने माटोको कप, लस्सी पिउने कप, दही राख्ने भाँडा, विरियानी राख्ने मट्का बनाउने गरेका हुन् ।

घरको काम सकेर मट्का बनाउन थालेका महिलाहरू मासिक १० हजार रुपैयाँसम्म आम्दानी गर्न थालेको बताउँछन् । त्यसले उनीहरूमा आत्मविश्वास मात्रै बढाएको छैन, आवश्यक खर्चका लागि श्रीमानसँग पैसा माग्नपनि बाध्यताबाट पनि मुक्त भएका छन् । हाल मट्का व्यवसाय सञ्चालन गरिरहेका पसाका ३८ वर्षीय कौशलकिशोर सर्राफले कमजोर आर्थिक अवस्थाका कारण एक वर्षअघि विदेश जाने तयारी समेत गरिसकेका थिए ।

तर वारंगल लगेयतका सहरमा मट्का चिया पसल, क्याफ, रेष्टुरां खुले क्रम बढ्न थालेसँगै माटाका भाँडाका माग पनि सोही अनुसार बढ्न थालेकोले विदेश जाने सोच त्यागेर मट्का व्यवसाय सुरु गरेका १० महिनामै राम्रो आम्दानी गर्न थालेको सर्राफ बताउँछन् ।

वार्षिक १५ हजार रुपैयाँमा जग्गा भाडामा लिई ऋण काटेर १५ लाख रुपैयाँको लागतमा सञ्चालन गरेको मट्का व्यवसायबाट उनी सन्तुष्ट देखिन्छन् । “मट्का उद्योग चल्ने वा नचल्ने दोधारमा सुरुका तीन र चार महिना चिन्ता मै बित्यो, तर हिम्मत नहारीकन लागि रहें । अहिले पसंदेखि बारा, बुटवल, पोखरा र सर्वेसम्म मट्का पठाउने गरेको छु,” उनले भने ।

गैरसरकारी संस्थाबाट मट्का बनाउने तालिम दिएका आठजना महिलालाई रोजगारी दिएका सर्राफ आउँदा दिनमा २० जनालाई रोजगारी दिने सोचमा छन् । चिया, मिठाई र लस्सीका लागि मात्र नभई अन्य प्रायोजनका लागि पनि माटोका भाँडा बनाउने सोच रहेको उनी बताउँछन् ।

मट्का चिया स्वादिलो हनुका साथै वातावरणीय हिसाबले प्लास्टिकका भाँडाभन्दा स्वस्थकर भएकाले ग्राहकको आकर्षण बढ्दै गएको व्यवसायीहरू बताउँछन् । पर्साको भौवाकी चन्दादेवी कुनै बेला आफ्ना श्रीमान् विदेसिनु परेको पीडा सम्झ्दै हाल मट्का उद्योगमा काम पाएर मासिक ९/१० हजार रुपैयाँसम्म आम्दानी गरिरहेकोमा खुशी व्यक्त गर्छिन् ।

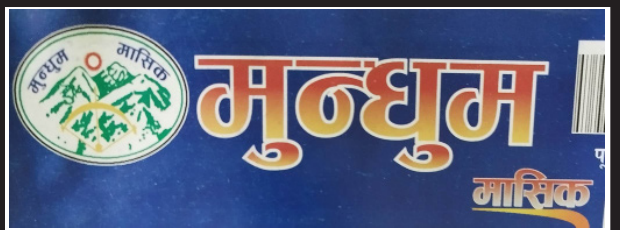
“खेतीबारीमा काम गर्दा ५ किलो चामल बराबर पनि पारिश्रमिक नपाइने र मेहनत पनि दोबर लाग्छ । तर मट्का बनाउने काम गर्न पाएपछि अब श्रीमान्लाई पनि विदेशबाट फर्काउने आत्मविश्वास बढ्दै गएको छ,” उनले भनिन् ।

मटका एक पटक प्रयोग गरिसकेपछि पुनः प्रयोगमा नल्याइने गरिएकाले चोखोपनका कारण पनि आकर्षण बढेको हुनुपर्ने महिलाहरू बताउँछन् । ७५वर्षीया मन्जुदेवी मटका बनाउने काममा उमेरको कुनै सीमा नभएकोले पनि त्यसमा संलग्न हुन पाउँदा खशी लागेको अनुभव सुनाउँछन् ।

“हिजोआज मलाई मन लागेको खान पनि पाएकी छु र लगाउन पनि पाएकी छु । मलाई चाहिने सरसामान निस्फिक्री किन्न पाएकी छु । म त एकदम खुशी छु,” उनले भनिन् ।

प्लास्टिकका कतिपय भाँडालाई विस्थापित गर्न थालेको मट्का धेरैका लागि आम्दानीको राम्रो स्रोत पनि बनेको छ । कौशलकिशोर सर्राफ जस्ता कतिपय युवायुवती पनि मट्का व्यवसायतर्फ आकर्षित हुन थालेका छन् ।

विबिसी नेपालीबाट

भाषा- लिपी, संस्कार-संस्कृति,
धर्म-कर्म लगायतका विविध पक्ष
बारे जानकारी लिन “मुन्धुम
मासिक” खोजीखोजी पढौ !!

यत्ने..

हामीले नेपाल र नेपाली भनेर गर्व गर्न पाउने थिएनौं । आधुनिक युगमा अंशुवर्मा र गोरखाको राजा पृथ्वी नारायण शाहले पछिल्लो समयमा भौगोलिक रुपमा पुनः एकीकरण गरे तर प्राचीन कालमा आधुनिक नेपाल राष्ट्रको जग बसाइदिने काम गरेका थिए । त्यसैले यलम्बर हाड नेपालको संस्थापकता संस्थापक, नेपालको राष्ट्र पिता, नेपाल राष्ट्रको स्थापना कर्ता, राष्ट्रिय विभूति संस्थापक राजा यलम्बर हाड नै हुन् । तर, नेपालको इतिहासमा संस्थापक राजा, राष्ट्र पिता, नेपाल राष्ट्रको स्थापना कर्ता, राष्ट्रिय विभूति संस्थापक राजा यलम्बर हाडलाई सधैं उपेक्षा गरिएको छ । नेपालमा आधुनिक समयका शासक वर्गका लेखकहरुले नेपालको संस्थापक

स्लीप मोड, हाईबरनेसन र चमत्कार !

बलदीप राई

जाडो याममा केही प्राणी केही नखाइ महिनौ दिनसम्म जीवित रहन्छ । यसलाई हाईवरनेसन भनिन्छ । हाईवरनेसनमा रहनुको अर्थ यो होइन कि, जीवलाई खाना नै चाहिन्न । हाईवरनेसनको प्रक्रियामा जानुभन्दा पहिले त्यो प्राणीले चाहिने भोजन खाएको हुन्छ । पछि हाईवरनेसनको प्रक्रियामा जाँदा भोजनबाट प्राप्त ईनर्जी खपत नभइ वचेर रहेको हुन्छ, यो बेला मेटाबोलिजमको प्रक्रिया सुस्त हुन्छ । हाईवरनेसनको बेला खाएको कुरा चाडो खपत नभइ रहिरहनु भनेको शरीरका कोष, तन्तु र अंगहरू सक्रिय नभइ मन्द गतिमा रहेको हुन्छ । शरीर संचालनका पुर्जाहरू जति चलायमान तथा सक्रिय हुन्छ त्यति धेरै उर्जा खपत हुन्छ र भोक लाग्छ अनि उसलाई भोजन चाहिन्छ । तर शरीर संचालनका पुर्जाहरू कम सक्रिय भएको बेला (हाईवरनेसन) शरीरमा जम्मा भएर रहेको खानाले धेरै समयसम्म धान्न सक्छ ।

जस्तो: कम्प्युटर तथा मोबाईललाई एक चोटी चार्ज गरेर स्लीप मोड (स्लीप मोड) मा राख्दा ईनर्जी (ब्याटरी) धेरै समय टिक्छ । मोबाईलका विभिन्न प्रोग्राम तथा एप्सहरूलाई स्लीप मोडमा राख्दा जसरी लामो समयसम्म ईनर्जी

राजा यलम्बर हाडको यो आधुनिक नेपालको जग बसालेको, आधुनिक नेपालको स्थापनाको शुरुवात गरेको महान योगदानको इतिहासलाई नेपालको इतिहासबाट एउटा खण्ड गरेर पूर्वाग्रही रुपमा एउटा जातिगत, समुदायगत किराती इतिहाससँग मात्र सीमित गरिएको छ । नेपालको बौद्धजीवी, विद्वान, इतिहासविद्, बौद्धिक भनिएकाहरुबाट सधै नेपालको संस्थापक राजा, नेपालको स्थापना कर्ता, राष्ट्र पिता राजा यलम्बर हाडको योगदानलाई उपेक्षा गर्दै स्थापना भएको इतिहासमा पूर्वाग्रही रुपमा एकदति पृथ्वी नारायण शाहलाई मात्र राष्ट्र नायकको रुपमा अधि सारिएको छ । जुन सारा नेपालीहरूको लागि दुःखद कुरा हो । हामीले नेपालको संस्थापक राजा यलम्बर हाडले आधुनिक नेपालको जग बसाल्नुका

टिकिरहन्छ, त्यसरी नै ती जीवहरू
हाईवरनेसन (शीतनिद्रा) मा रहँदा
तिनीहरूको शरीरका पुर्जाहरू मन्द
तथा न्यून रूपमा सक्रिय रहन्छ र
भएको उजाले लामो समय धान्छ ।
हाईवरनेसनमा उत्तरी ध्रुवमा रहने
भाउ ८ महिनासम्म केही नखाई
रहन सक्छ । सर्प ६ महिनासम्म
वन्छ ।

हाईबरनेसनमा रहने ती प्राणीको जैविक गुण के कुनै मानिसमा यदाकदा नहोला त ? आखिर मान्छे पनि त प्राणी नै हो, उहाँ प्रकृतिको सृष्टि हो । अनि कुनै विधिबाट मान्छेले पनि लामो समय केही नखाई बस्दा अचम्म मान्नु पर्ने कारण हुन्छ र ? जसरी हाईबरनेसनमा रहेने जीवको शरीर-पुर्जा मन्द गतिमा चलायमान भएर एक पटक लिएको ईनर्जीले लामो समयसम्म धान्न सक्छ त्यसरी नै तपस्या / ध्यानमा रहेको भनिएको मान्छेको अंग-प्रत्यङ्ग न्यून रूपमा सक्रिय भएर उसंग भएको खाद्य-उर्जाले लामो समय धानेको हुँदा केही नखाई बस्न सकेको हो भन्न किन नसकिने ? हामीले भन्दै आएको ध्यान / तपस्यालाई हाईबरनेसनसंग तुलना गर्न किन नमिल्ने ?

कुनै विधिवाट कुनै मान्छे
लामोसमय नखाइ बस्दा उसलाई
भगवान मान्ने हो भने ती ८ महिना

साथै स्थापना गरिदिएको योगदानको कदर गर्दै इतिहास पुनर्लेखन गर्नु आवश्यक छ । यसले नेपालको संस्थापक राजा र आधुनिक नेपालको जग बसालेका नेपाल राष्ट्रको स्थापना कर्ता-नेपालीहरूको राष्ट्र पिता, नेपालको संस्थापक राजा यलम्बर हाडलाई नेपाल सरकारले विभूति घोषणा गर्नु पर्दछ र यलम्बर हाडले शासन आरम्भ गरेको समयलाई सकारात्मक रूपमा लिदै प्रत्येक नयाँ यलम्बर संवत्को पहिलो दिन, यलम्बर जयन्ती र नेपाल राष्ट्र स्थापना दिवसको घोषणा गरिनु पर्दछ । नेपालको संस्थापक राजा यलम्बर हाड नै हुन । आधुनिक नेपालको जग राजा यलम्बरले बसालेका हुन । नेपालको राष्ट्र पिता, निर्माण कर्ता, राष्ट्र निर्माता राजा यलम्बर हुन । राजा यलम्बरलाई राष्ट्रिय विभूति घोषणा गरौं ।

केही नखाइरहने भालु र ६ महिना
केही नखाई रहने सर्पलाई चाहिँ
किन भगवान भन्त नमिल्ने ?

भोक नलागनु वा केही नखाई धेरै वाँच्नु भनेको ईश्वरीय चमत्कार होइन, बरू यो त खाएको खाद्य-उर्जालाई शरीर यन्त्रमा रहेको पुर्जाहरूले चाडो खपत नगर्नु हो; ती पुर्जाहरू “स्लीप मोड” मा रहनु हो, जीवित हुनको लागि आवश्यक पर्ने “आधारभूत जीवत्व” (गलमकभलतवर्षी िपभलवकत्व) लाई मात्र धान्नु पर्दा न्युनतम उर्जा खपत भएको हो । ध्यान गर्ने मान्छेहरू केही नखाई वर्षौं तथा अनन्त वाचन सक्दैन । निश्चित समय पछि उसले खानै पर्छ । ध्यान गर्नु भन्दा अगाडि उसले खाएकै हुन्छ । पछि शरीरमा जगेडाँमा रहेको उर्जा सकिन्छ । त्यस पछि उसले खानुपर्छ, खाए पछि शक्ति बढ्छ, सेक्स गर्न मन लाग्छ । अनि उसलाई स्वास्नी चाहिन्छ, शरीरलाई “सिक्स प्याक (जिमखाना)” चाहिन्छ । यतिबेला मात्र पुग्दैन, शरीरमा ईनर्जी भरिएपछि उसलाई गाडी, बंगला र खोका चाहिन्छ ।

अनौठा लाग्ने घटनाहरू
मूर्खहरूको लागि चमत्कार हुन् तर
सजग मानिसका लागि प्रकृतिकै
अर्को एक “गुप्त नियम” हो ।

प्रत्येक यले संवत्को अवसरमा
यलम्बर जयन्ती र नेपालको स्थापना
दिवस जनस्तरबाटै मनाउने
प्रतिवद्धता गरौ !

घातक...

कोषमा आवद्ध सञ्चयकर्ताहरूले त्यस अस्पतालमा सहज रूपमा स्वास्थ्य सेवा लिन सक्ने बताएको छ । सञ्चयकोषका अनुसार परीक्षणका लागि आवश्यक कागजात लिएर गएपछि केएमसीमा उपलब्ध जुनसुकै स्वास्थ्य सेवाको लाभ लिन सकिने जनाएको छ । सञ्चय कोषले २०७६ सालदेखि सञ्चयकर्तालाई अस्पताल भर्ना भई उपचार गराएको साधारण रोगको हकमा प्रत्येक वर्ष रु १ लाख तथा घातक रोगको हकमा सेवा अवधिभर रु १० लाखसम्म स्वास्थ्य उपचार सहित उपलब्ध गराउँदै आएकोमा फागुन १ गतेदेखि लागु हुने गरी उपचार गराउने अस्पतालको सूची तयार पारेको जनाएको छ । यस्तै कोषले हाल साविकका सञ्चयकर्तालाई मात्र स्वास्थ्य उपचार सुविधा दिएकोमा फागुन १ गतेदेखि लागु हुने गरी पति,पत्नीलाईसमेत समावेश गरेको छ । सो सूची अनुसार कोषको स्वास्थ्य उपचार योजना अन्तर्गतको सेवा पाउने अस्पतालहरूमा केएमसीसँगै बागमती प्रदेशमा ६० वटा, कोशी प्रदेशमा नोबेल मेडिकल कलेज सहित १६ वटा, मधेश प्रदेशमा नेशनल मेडिकल कलेज सहित ९ वटा, गण्डकी प्रदेशमा पोखरा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान सहित १५ वटा, लुम्बिनी प्रदेशमा राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान सहित ८ वटा कर्णाली प्रदेशमा कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान र प्रादेशिक अस्पताल सुर्खेत, सुदुरपश्चिम प्रदेशमा सेती प्रादेशिक अस्पताल सहित ३ वटा रहेका बताइएको छ ।

राष्ट्रिय...

काउन्टर बन्द गरिनु पर्ने निकुन्जमा हुने घुसपैठ, खानतलासी, डर धम्की, त्रासका कामहरु तुरुन्त बन्द गर्नु पर्ने लगायतको माँग राखेको छ ।

निकुन्ज पीडित संघर्ष समितिका संयोजक दीपक तामाङका अनुसार घोषित राष्ट्रिय निकुन्ज र मध्यवर्ती क्षेत्र खारेज गर्नु पर्ने गाउँ आसपास रहेको सैनिक चेकपोष्ट र ढाट बन्द गर्नु पर्ने, निकुन्जले कब्जा गरेको स्थानीयको पुख्र्यौली भूमि, भूक्षेत्र र स्रोतहरु फिर्ता माग गर्ने कार्यक्रम रहेको छ ।

देशको राजधानी काठमाडौं उपत्यका नजिकै रहेको शिवपुरी नगरार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज सन् २००२ मा स्थापना गरिएको हो । देशको प्रशासनिक मुख्यालय सिन्धुवाबाट करीव १२ किलोमिटर उत्तरमा रहेको यस निकुञ्जको क्षेत्रफल १५९ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । यो निकुञ्ज आदिवासी तामाङहरुको थाकथलो काठमाडौं, नुवाकोट र सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा पर्दछ ।

मध्य पहाड़ी क्षेत्रमा अवस्थित पारिस्थितिकीय प्रणालीको जैविक विविधताको संरक्षण र काठमाडौं उपत्यकालाई दिगो रूपमा खानेपानी उपलब्ध गराउने उद्देश्यले घोषित शिवपुरी नानार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्जको सुरक्षार्थ ठूलो संख्यामा नेपाली सेना परिचालन गरिएको छ। निकुञ्ज भित्रका छ वटा गाउँ प्रवेश गर्ने मुख्य नाकाका सेनाको चेकपोस्ट राखिएको र त्यहाँ भित्र परम्परागत रूपमा बसोबास गर्ने स्थानीय बासिहरुले आफ्नो घर जान पनि सेनाले खानतलाफ र सोधपुछ गरेर मात्र प्रवेश पाउने गरेका छन्।

निकुञ्ज भित्र महत्त्वपूर्ण
सांस्कृतिक सम्पदाहरु आदिवासीका
धार्मिक महत्त्वका क्षेत्रहरु छन्। यही
निकुञ्ज भित्र बौद्धधर्मावलम्बीहरुको
तीर्थस्थल मानिएको नागीगुम्बा,
सिन्ध्रे, बागद्वार, चिसापानी, जामाचो
लगायतका सम्पदाहरु छन्। निकुञ्जले
यस क्षेत्र भित्र शिकार गर्न नपाइने,
घर, छाप्रो, आश्रम वा अन्य आकारको
घर बनाउन नपाइने, निकुञ्ज भित्र
घरपालुवा जीवजन्तु वा पन्थी चराउन
वा पानी खुवाउन नपाइने, निकुञ्ज सफा
गर्न, आवादी गर्न, खेतर्स गर्न वा वाली
लगाउन नपाइने नियम बनाएको छ।

निकुञ्ज भित्र वन पैदावर काटन,
ढाल, हटाउन, छेक्न वा हानी नोक्सानी
पुर्‍याउने कुनै पनि कार्य गर्न पाइदैन।
निकुञ्ज भित्र खानी खन, ढुंगा, माटो,
कंकट वा अन्य पदार्थ हटाउन नपाइने
निजयम छ। निकुञ्ज भित्र कुनै प्रकारको
हातहततियार, खरखजाना वा विष साथमा
लिएर जान पाइदैन। यस्तो कार्य गरेमा
५० हजार देखि एक लाख सम्मको
जर्जिबाना र पन्ध्र वर्ष सम्मको कैद हुने
कारण कानून रहेको छ।

अन्तर्राष्ट्रिय

उत्तर कोरियाले ग्यो
ब्यालेस्टिक क्षेप्यास्त्र परीक्षण

एजेन्सी, सोल- तनावग्रस्त सामुद्रिक सीमा नजिक 'प्रत्यक्ष हतियार प्रहार' को अभ्यास गरेको केही दिनपछि उत्तर कोरियाले आइतबार अर्को एउटा ब्यालेस्टिक क्षेप्यास्त्र परीक्षण गरेको दक्षिण कोरियाली सेनाले जनाएको छ ।

“उत्तर कोरियाले पूर्वी सागरतर्फ अज्ञात ब्यालेस्टिक क्षेप्यास्त्र प्रहार गरेको छ,” सियोलका ज्वाइन्ट चिफ अफ स्टाफले एक विज्ञप्तिमा भनेको छ। दक्षिण कोरियाली सेनाले क्षेप्यास्त्र प्रक्षेपणलाई कोरिया पत्ता लागेको बताए पनि यसबारे थप विवरण भने दिएको छैन।

जापानको तटरक्षक बलले उत्तर कोरियाको रक्षा मन्त्रालय र चेतावनीवाहक जहाजहरूको जानकारीलाई उद्धृत गर्दै 'सम्भावित ब्यालेस्टिक क्षेप्यास्त्र' उत्तर कोरियाबाट प्रक्षेपण गरिएको बताएको छ । उत्तर कोरियाले पछिल्लो पटक ह्वासोङ-१८ ठोस इन्धनले चल्ने अन्तरमहादेशीय ब्यालिस्टिक क्षेप्यास्त्रको परीक्षण गरेको थियो ।

केही दिनअघि उत्तर कोरियाले दक्षिण कोरियासँगको सामुद्रिक सीमा नजिक दुर्लभ 'प्रत्यक्ष आक्रमणको अभ्यास' गरेको थियो, जसका कारण केही दक्षिण कोरियाली सीमावर्ती टापुमा सावधानीका लागि निर्देशन जारी गरिएको थियो ।

उत्तर कोरियाली नेता किम जोङ उनले यसै साताको सुरुमा सियोललाई आफ्नो 'प्रमुख शत्रु' को संज्ञा दिँदै दक्षिण कोरियालाई ध्वस्त पार्न नहिचकिचाउने चेतावनी दिएका छन् ।

“ऐतिहासिक समय अन्ततः आएको छ, अब हामीले दक्षिण कोरियालाई ‘प्रमुख शत्रुराष्ट्र’ को रूपमा परिभाषित गर्नुपर्छ,” किमले बुधवार कोरियाली केन्द्रीय समाचार निकाय केसीएनएलाई उद्धृत गर्दै भनेका छन्।

विश्लेषकहरूले त्यातिबेला यो परिवर्तन महत्वपूर्ण रहेको बताएका छन् । उनीहरूले उत्तरको दक्षिण कोरियाप्रतिको दृष्टिकोणमा आएको परिवर्तनलाई 'अति-उग्र मोड' मा परिवर्तनको सङ्केत गरेको थियो ।

किमले आर्णाविक शाक्तिको रूपमा देशको स्थायी हासियतलाई
संविधानमा समावेश गरेपछि र धेरै उन्नत अन्तरमहादेशीय
ब्यालेस्टिक क्षेप्यास्त्रहरूको परीक्षण गरेपछि, दुई कोरियाबीचको
सम्बन्ध दशकौं यताकै सबैभन्दा खराब अवस्थामा पुगेको छ ।

यमनमा अमेरिकी हमला जारी

एजेन्सी - काठमाडौँ- हथी विद्रोहीविरुद्ध सैन्य अभियान जारी रहँदा यमनमा अमेरिकाले यमनमा आक्रमणलाई निरन्तरता दिएको छ । पछिल्लो आक्रमणमा अमेरिकी लडाकु विमानले हथी विद्रोहीले प्रयोग गर्ने रडार प्रणालीलाई निशाना बनाएको अन्तर्राष्ट्रिय समाचार संस्था रोयटर्सले जनाएको छ । गाजा क्षेत्रमा इजरायलले हमास लडाकुविरुद्ध सैन्य कारवाही गरेसँगै हमासको समर्थनमा हथी विद्रोहीले लाल सागर भएर ओहोर दोहोर गर्ने जहाजलाई लक्षित गरी हमला गर्दै आएका छन् ।

लाल सागर भएर ओहोर दोहोर गर्ने जहाजलाई लक्षित गरी हुथी विद्रोहीले आक्रमण तीव्र पारेसँगै गत बिहीबारबाट अमेरिका र बेलायतले संयुक्त रुपमा पनडुब्बी, लडाकु विमान र युद्धपोतले सैन्य अभियान सञ्चालन गरेका हुन् । हुथी विद्रोहीसम्बद्ध अल-माशिहा टेलिभिजनले जनाएअनुसार अमेरिकी र बेलायती सेनाले राजधानी सानागाली लक्षित गरी हमला गरेका छन् । त्यसबाहेक यमनको तेस्रो ठूलो सहर ताइज र बन्दरगाह सहर होदेइदामा पनि आक्रमण भएको बताइएको छ ।

लाल सागरमा तैनाथ अमेरिकी युद्धपोत 'कार्ने' बाट प्रहार गरिएका तोमाहक क्षेप्यास्त्रले आक्रमण गरिएको अमेरिकी सेन्ट्रल कमाण्ड सेन्टकमले जनाएको छ। स्थानीय समयअनुसार शनिबार सवेरै गरिएको आक्रमणले 'व्यवसायिक तथा अन्य जहाजमाथि आक्रमण गर्ने हुथी विद्रोहीको क्षमतालाई घटाइदिने' अमेरिकी सेन्ट्रल कमाण्ड सेन्टकमले जनाएको छ।

हुथी विद्रोहीले आक्रमणको बदला लिने चेतावनी दिएपनि अमेरिकी राष्ट्रपति जो बाइडेनले लाल सागरमा जहाजलाई लक्षित गरी आक्रमण नरोकेसम्म थप आक्रमण गर्ने दृढता व्यक्त गरेका थिए । 'उनीहरुले यस्तो निर्लज्ज हर्कत नरोकेसम्म हामीले हुथीविरुद्ध कदम चाल्नेछौं ।' बाइडेनलाई उद्धृत गर्दै रोयटर्सले जनाएको छ ।

अमेरिकी प्रशासन ह्वाइट हाउसका प्रवक्ता जोन किर्बीले प्रारम्भीक हमलाले हुथी विद्रोहीको ड्रोन र क्षेप्यास्त्र भण्डारण गर्ने, प्रक्षेपण गर्ने र विशा निर्देश गर्ने क्षमतालाई लक्षित गरिएको जानकारी दिएका छन् । अमेरिकी रक्षा प्रशासन पेन्टागनले आक्रमणले २८ स्थानमा ६० निशानालाई लक्षित गरी हमला गरिएको जानकारी दिएको छ । हुथी विद्रोहीले यस हमलामा आफ्ना ५ जना लडाकु मारिएको पुष्टि गरेको छ । त्यसैगरी रूस लाल सागरमा जहाजमाथिको हमला नरोकिने पनि हुथी विद्रोहीले चेतावनी दिएका छन् ।

पि.पू.का. काठमाडौं दर्ता सं. २०७२/२६३/२०७३

थिमी टाइम्स

THIMI TIMES

WEEKLY

साप्ताहिक

बिजिन्स टाइम्स

मध्यपुर थिमिबाट नियमित रुपमा प्रत्येक हप्ताको बुधवार
प्रकाशित हुने थिमी टाइम्स खोजी खोजी पढौं ।

साथै हाम्रो वेभपेज

<https://www.thimetimes.com.np>
<https://www.facebook.com/thimetimes.com.np>
[email: thimetimes@gmail.com](mailto:thimetimes@gmail.com)
Contact No. 9851102273

थिमी टाइम्स

thimetimesnews.com

“मातृभाषाको उन्नति नगर्ने जातिको पतन र विनाश हुन धेरैबेर लाग्दैन ।”
- बाल गंगाधर तिलक

“नारी मात्र पुरुषको पत्नी होइनन्, उनी राजनीतिक नेता, कार्यकर्ता पनि हुन् ।”
- कृष्णकाया

सम्पादकीय

सत्कर्ममा लाग्ने प्रेरणा मिल्न सकोस्

संघीय मुलुक नेपालको विशेषता भने कै अनेकतामा एकता हो । यही बिच भाँगिएको बहुजाति, बहुभाषी, बहुधर्मी, बहुसांस्कृतिक लगायत थुप्रै छुन्, विविधता । यसै अनुरूप बहु संवत् वा वर्ष पनि एक मुख्य विशेषता कै रूपमा लिन सकिन्छ । जस अन्तर्गत सबै भन्दा पुरानो भण्डै किरात सभ्यता भन्दा अधिदेखि शुभारम्भ भएको प्राक्कालिक किरात यले संवत् प्रमुख हो भन्दा अन्यथा नहोला । यद्यपि किरात यले संवत् नेपालमा औपचारिक रूपले प्रयोगमा ल्याउन छाडिएको धेरै नै भएको छ । यस्ता अन्य संवत्हरूमा बुद्ध संवत्, विक्रम संवत्, इस्वी संवत्, शक संवत् र नेपाल संवत् पनि छन् । यी मध्ये नेपालमा प्रचलनमा रहेको आयातित साल विक्रम संवत् हो । जसको संघीय नेपालमा विशेष स्थानका अतिरिक्त सरकारी मान्यता याने कामकाजी संवत्को रूपमा प्रचलित छ । यो विक्रम संवत् दक्षिण इण्डियाको एक राज्यका प्रसिद्ध राजा विक्रमादित्यले सञ्चालनमा ल्याएका थिए । यसलाई नेपालको तत्कालीन राणा शासक चन्द्र शमशेरको पालादेखि वर्तमान संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य व्यवस्थासम्म आइपुग्दासमेत कानुन सम्मत संवत्को रूपमा प्रयोगमा रहेको छ । तर, नेपाली माटोमै प्रादुर्भाव भएका ठेट संवत्हरू किरात, यले, बुद्ध, नेपाल, शक भने, ओझेलमा परेका छन् । जसलाई प्रचलनमा ल्याउने सम्भावना पनि न्युन रहेको छ । नकि, यी संवत्हरूलाई प्रचलनमा ल्याउन राज्य शक्तिमा आफ्नो पहुँच हुनै पर्दछ । तथापि समुदायगत रूपमा भएपनि यी संवत्हरूलाई मान्ने-मनाउने परम्परा, पहिचानगत रूपमा चलिआएको छ । जस अनुसार माघ एक गते नेपाली सम्प्रदायका विभिन्न जातजातिले साँस्कृतिक र पम्परागत रूपमा मनाउने माघे संक्रान्ति, मकर संक्रान्ति भैँथारु, मगर लगायतका समुदायले मनाउने माघी पर्व हो भने, अन्य किराती समुदायले संक्रान्ति पर्व मनाउनका साथै प्राक्कालिक किरात यले संवत् नयाँ साल ५०८४ शुभारम्भको दिन हो । यही किरात यले संवत् ५०८४ को पावन अवसरमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्बद्ध समुदाय र गैरसमुदाय लगायत समस्त दिदीबहिनी, दाजुभाइ मान्यजनका साथै हाम्रा पाठक, ग्राहक, शुभेच्छुक महानुभावहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, सु-स्वास्थ्य, दीर्घायु तथा उत्तरोत्तर प्रगतिको निमित्त शुभकामना व्यक्त गर्दै यस्ता विविध खालको ऐतिहासिक भर्खो साल, संवत्लाई प्रचलनमा ल्याइनु पर्छ भन्ने जनअपेक्षा पूरा गर्ने सत्कर्ममा लाग्ने प्रेरणा राज्य शक्तिमा सदैव बस्ने शासकलाई मिल्न सकोस् भन्ने शुभेच्छा पनि प्रकट गर्दछौं, अप्छावारी, आलाइने, धन्यवाद !!!

नेपाल आर्मी, इण्डियन आर्मी, ब्रिटिस आर्मी, सिंगापुर प्रहरीलगायत विभिन्न शारीरिक फिटनेशको लागि हामीलाई सम्झनुहोस् ।

MASTER RAJESH RAI
Owner/Training Director

GURKHA FITNESS & EDUCATION CENTRE

Seti Badh Marga Deep-16, Pokhara

+ 977 - 61 - 442292, 442293
+ 977 9803370473

E-mail : rairajesh56@yahoo.co.uk
www.facebook.com/gurkhatraining

बंगलादेशमा भ्रष्टाचारी र तानाशाहको छवि बनाएका दुई महिला

- मजोज धिमिरे

बङ्गलादेशको राजनीति साँच्चै अचम्मकै छ । सन् १९९१ देखि यता सेख हसिना वाजेद र बेगम खालीदा जीयाले लगातार सम्हाले । बङ्गलादेशको राजनीति दुई महिलाको सेरोफेरोमा नै घुमेको छ । तर बङ्गलादेशमा मूलधारको राजनीतिमा अन्य महिलाको उपस्थिति भने नगन्य छ ।

यो साताको सुरुवातमा सम्पन्न भएको निर्वाचनमा सेख हसिनाको दल अवामी लिगले संसद्का तीन सय मध्ये दुई सय २५ स्थानमा जित हात पार्न सफल भयो । बङ्गलादेश राष्ट्रवादी पार्टी (बीएनपी)ले सो निर्वाचन बहिष्कार गरेको थियो । राजनीतिका दुई मुख्य ध्रुवको नेतृत्व महिलाले नै गरेका थिए ।

बीएनपीका नेता तथा समर्थकलाई बन्दी बनाएर निर्वाचन भएको थियो । सन् २०१८ मा ८० प्रतिशत मतदान भएको बङ्गलादेशमा यस पटक ४० प्रतिशत मतदान भएको थियो । निर्वाचनमा महिलाको उपस्थिति भने एकदमै कम थियो । एक हजार आठ सय ९१ उम्मेदवार मध्ये ९२ जना मात्र महिला थिए । सो सङ्ख्या पाँच प्रतिशत भन्दा कम थियो ।

निर्वाचनको निष्पक्ष अनुगमन गर्ने निकायले परिणामलाई सहज स्वीकार गर्न सकेका छैनन् । पहिलो कारण त कम मतदान नै हो । दोस्रो कारण एकपक्षीय परिणाम पनि हो । आगावी लिग निकट स्वतन्त्र उम्मेदवार ४५ जनाले जित हात पारे । जातीय पार्टीले ८ स्थानमा जित हात पारे । निर्वाचन परिणाम जे भए पनि अवको लामो समय बङ्गलादेशको राजनीति यी दुई महिलाको सेरोफेरोमा घुम्ने निश्चित छ ।

सन् १९९६ मा पहिलो

पटक सत्तासीन भएकी शेख हसिना दोस्रो पटक सन् २००९ मा फेरि सत्तामा पुगेकी हुन् । त्यसपछि उनी लगातार सत्तामा छन् । बङ्गलादेशमा हसिनाको शासनकाल एकातर्फ आर्थिक उत्थानको कार्यकालको रूपमा हेरिन्छ भने अर्कोतर्फ मानव अधिकार हननको कालको रूपमा पनि चित्रण गरिन्छ ।

ह्युमन राइट वाचका अनुसार २८ अक्टोबर यता भएका प्रदर्शनमा १० हजार अभियन्ता गिरफ्तार भएका छन् । १६ जनाको ज्यान गएको छ भने पाँच हजार पाँच सय जना घाइते भए ।

अहिले विपक्षीबाट तानाशाहको आरोप लागेकी शेखको पारिवारिक पृष्ठभूमि र उनको विगत हेर्दा पूर्ण रूपमा प्रजातन्त्रका लागि समर्पित नाम हो । सेख हसिना बङ्गलादेशलाई पाकिस्तानबाट स्वतन्त्र गराउने शेख मुजीवर रहमानकी छोरी हुन् ।

सन् १९७५ मा सेनाबाट उनको परिवारकै हत्या हुँदा वाजेद भने भाग्यवश युरोप भ्रमणमा थिइन् । सन् १९४७ मा पूर्वी पाकिस्तानमा जन्मिएकी हसिना आमा बाबुको पाँच सन्तान मध्येकी जेठी हुन् । उनले आफ्नै बाबु र उनका सहकर्मीबाट धेरै कुराको ज्ञान लिँदै राजनीतिको सामान्य ज्ञान लिएकी थिइन् ।

भारत निर्वासनमा रहेकी उनी सन् १९८१ मा बङ्गलादेशमा फर्किएर बीएनपी नेता तथा खालीदा जीयासँग हात मिलाएर प्रजातान्त्रिक आन्दोलनको सुरुवात गरेकी थिइन् । त्यो आन्दोलनले सन् १९९० मा हुसेन मोहम्मद एसददलाई सत्ता च्युत गरेको थियो । त्यसपछि नै यी दुई विचमा तनाव सिर्जना भएको हो । सन् १९९१ मा जिया प्रधानमन्त्री हुँदै हसिना बङ्गलादेशको पहिलो तथा

मुस्लिम राज्यको दोस्रो महिला प्रधानमन्त्री भइन् ।

सन् १९९६ मा शेख हसिनाले सत्ता हात पारेकी थिइन् । त्यसको पाँच वर्षपछि नै उनले पराजयको सामना गरिन् । सन् २००७ मा सेना समर्पित सरकारले यी दुवैलाई भ्रष्टाचारको आरोप लगाएको थियो । त्यसको एक वर्ष पछि उनीहरू माथि लागेको प्रतिबन्ध फुक्नु भएको थियो । सो निर्वाचनमा हसिनाले जित हात पारिन् । त्यसपछि लगातार सत्तामा रहेकी छन् ।

यसपछि सेख हसिना एकाएक प्रजातन्त्रको मिथकबाट तानाशाहमा परिणत भएकी थिइन् । सन् २०१८ मा नै १७ वर्ष जेल शासन सुनाइएकी बीएनपी जिया त्यसै कारण विभिन्न स्वास्थ्य समस्या बोकी रहेकी छिन् । बीएनपीका धेरै जना जेलमा छन् भने जियाका छोरा तारिक रहमान अहिले निर्वासनमा छन् ।

तानाशाहको आरोप लागेकी उनै सेख हसिनाको कारण बङ्गलादेशले ठुलो आर्थिक फड्को मारेको छ । त्यसै फड्कोको सन् २००९ देखि अहिलेसम्म बङ्गलादेशको आर्थिक विकास दूरगामी प्रगतिर्तर्फ लम्किएको छ । अहिले उनी माथि सन् १९८१ पछि सबै भन्दा बढी मानवता विरोधी अपराध गरेको आरोप लागेको छ ।

रुस युकेन युद्धपछि संसारको अन्य देशको आर्थिक अवस्था जस्तै त्यहाँको आर्थिक अवस्था पनि केही समय यता ओरालो लागेको छ । अमेरिका लगायत पश्चिममा देशले प्रतिबन्ध लगाएका छन् । हसिनाकी विरोधी बीएनपी नेतृ जिया सन् १९८१ मा पति जीयाउर रहमानको हत्या भएपछि राजनीतिमा प्रवेश गरेकी हुन् । सन्

१९४५ मा जन्मिएकी जियाले बङ्गलादेशको प्रजातन्त्रका जिआउर रहमानसँग सन् १९६० मा विवाह गरेकी हुन् । सन् १९७७ मा जिआउर राष्ट्रपति भए पनि त्यसको चार वर्षपछि नै सेनाबाट मारिए । हुसेन मोहम्मदले सत्ता हातमा लिएको दुई वर्षपछि जिया बीएनपीकी अध्यक्ष भएकी थिइन् । सन् १९९६ मा आवामी लिगबाट पराजित उनी सन् २००१ मा फेरि सत्तामा फर्कन सफल भइन् । सन् २००६ मा निर्धारित समयमा निर्वाचन सम्पन्न गर्न असफल भएपछि उनले काम चलाऊ सरकारका लागि बाटो खुला गरेकी थिइन् । सन् २०१४ मा निर्वाचन बहिष्कार गरेकी जीयाको जिन्दगीमा धेरै कुरा विवादमा आए ।

सन् २००४ मा आयोजना भएको हसिनाको प्रदर्शनमा आक्रमण गरेको आरोप उनीहरूको आमा छोरालाई नै लागेको थियो । त्यसमा २४ जनाको ज्यान गएको थियो । सन् २००४ मा भएको एक विस्फोटमा संलग्न भएको भन्दै तारिकलाई जन्म कैदको सजाय सुनाइएको थियो ।

सन् २०१८ मा जीयालाई भ्रष्टाचारको आरोपमा पाँच वर्ष जेल सजाय सुनाइएको थियो । पछि त्यसै आरोपमा समय थपेर १० वर्ष बनाइएको थियो । त्यसपछि नै जेलमा बिताएकी जियाको स्वास्थ्य अवस्था एकदमै खराब छ । उनको दल बीएनपीले लगातार सत्ताको विरोध गरेपछि सेख हसिना हलचल हुने छैनन् । प्रजातन्त्रका लागि कुनै समय हात मिलाएका यी दुई महिला एक तानाशाह र अर्को भ्रष्टाचारीको छवि बनाएर बसेका छन् ।

स्रोत: भ्वाइस अफ अमेरिका, बीबीसी, अल जजीरा र विओन -खबरहबबाट

पाठक मन्थन

सुम्निमाको सम्पूर्ण टिमलाई शुभेच्छा !

श्री सम्पादकज्यू, नेपाली पत्रपत्रिकाको एउटा बथानमा अधिक फरक र यथार्थलाई अगाडै काठमाडौँबाट प्रकाशित हुने सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिका हामी नारी पाठक र शुभेच्छुकका लागि प्रिय भइरहेको अवगत गराउन चाहन्छौं । किनकि, सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाले विगत देखि नै गाउँघर, समाज र राष्ट्र मै नारी जो आधा धर्ती हुन्, तिनलाई बेस्सरी तल पाउँ आएको घाम भै छर्लङ्ग छ । जसको विरुद्ध आवाज उठाउँदै अन्त्य गरिनु पर्ने साहसिक आवाज सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाले गर्दै आएको हामीले अनुभूत गरेका छौं । त्यसका निमित्त पनि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिका हामी नारी पाठक, शुभेच्छुकका अतिरिक्त समाजको नजरमा निरीह, असहाय वृद्ध-वृद्धा, बालबालिका, अपाङ्गको निमित्त आवाज मुखरित गरी दिने भनेकै सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिका हो भन्ने हामीले पूर्ण मूल्याङ्कन सहित सोमबार सबै प्रकाशित हुने पत्रिका भएको हाम्रो बुझाई छ । अतः त्यस्ता असक्त, असाहय समाज र देशको नागरिकका वास्तविक समस्या निराकरणसँगै समानताको पक्षमा वकालत गर्दै आफ्नो ३० वर्षको यात्रालाई अधि बढाई रहेको सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाको सम्पूर्ण टिमलाई निरन्तर एवं उन्नतिको निमित्त शुभेच्छा प्रकट गर्न चाहन्छौं ।

- अरुणिमा चाम्लिङ -बेलटार, उदयपुर, कल्पना वान्तवा -हिलेबजार, धनकुटा, जानुका राजवंशी -विर्तामोड -०९, भापा, रीना लिम्बू -निगुरादीन, ताप्लेजुङ, ज्ञानुदेवी आलेमगर -रत्ननगर, चितवन ।

तुलनात्मक रूपमा पृथक छन्, पाठ्य सामाग्री

श्री सम्पादकज्यू, हामी यस सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारको विगत १३ वर्ष यतादेखिको नियमित पाठक, शुभचिन्तकको नाताले अखबार बारे केही भन्न गइरहेका छौं । हामीलाई आशा एवं विश्वास यस पाठक मन्थन स्तम्भमा पक्कै प्रकाशन हुने नै छ । हाम्रो भनाई के हो भने, जुन बेला देखि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारसँगको हाम्रो सम्बन्ध कायम हुँदै आए थियो, त्यही बेला र अहिलेको अवस्थालाई अध्ययन गर्दा तुलनात्मक रूपमा पाठ्य सामग्रीहरू केही पृथक भएको पाइनु थालेको महसुस गरेका छौं । यसको मतलब जति बेला हामीले सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबार पढेका थियौं, त्यही बेलाको पाठ्य सामग्री लेख, रचना, समाचार जस्ता विषयवस्तु निकै अन्तर हुँदै आएको छ भन्न खोजेका हौं । यसको प्रत्यक्ष उदाहरणको रूपमा भन्न पर्दा अखबारको मुख्य समाचार अन्य पत्रपत्रिका जस्तै सरकार याने सत्ताधारी शासक, प्रशासककै गुनगान जस्तो लाग्न थालेको छ । यो हाम्रो दृष्टिकोण सत्य-असत्य जे भए पनि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारले विगतको भै बहुसंख्यक नागरिक जो हरेक तवरबाट उत्पीडित, उपेक्षित अनि उचनिचको विभेदीकरणमा परेका छन् तिनको सवालमा आवाज बुलन्द गराउने पक्षलाई नछोड्न हामी विनम्र आग्रह गर्दछौं । जसले गर्दा सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारले विगतको बाटोलाई नभुलेको सावित हुनका साथै हामी हजारौँ हजार पाठक शुभचिन्तक, सहयोगी, ग्राहकवर्गले सबै सम्भिरहने र स्यालुट गर्ने निश्चित छ, धन्यवाद !

-अक्कल हाड किराती -धरान -११, सुनसरी, कर्णध्वज लिम्बू -यासोक, पाँचथर, गणेश थापामगर -दोरम्बा, रामेछाप, धनीराम गुरुङ -दमौली, तनहुँ, राकेश धिमाल -लक्ष्मीमार्ग, मोरङ ।

6 वर्ष: 30, अंक: 23 माघ 01 गते सोमबार, 2080 साल (15 Jan., 2024)

प्रहरी गतिविधि: अवैध लागूऔषध तथा अन्य कसुरमा पक्राउ

मकवानपुर - करिव ८ किलो ८ सय ग्राम अवैध लागूऔषध चरेश जस्तो देखिने वस्तुसहित ५ जनालाई गएराति प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेहरूमा मनहरी गाउँपालिका-६ नयाँबस्ती बस्ने ४० वर्षीय रामनारायण श्रेष्ठ, वारा जितपुर सिमरा उपमहानगरपालिका-६ बस्ने २१ वर्षीय याकुब खान, वारा परवानीपुर गाउँपालिका-३ बस्ने २० वर्षीय मुकेश राम भन्ने मुस्की राम, पर्सा वीरगज उपमहानगरपालिका-२१ बस्ने २० वर्षीय ईरमान आलम र सोही ठाउँ बस्ने २१ वर्षीय सोयल मि्या रहेका छन् ।

ईलाका प्रहरी कार्यालय मनहरीबाट खटिएको प्रहरीले मनहरी गाउँपालिका-७ मा चितवनबाट हेटौँडातर्फ आउँदै गरेको ना.३ च ७४०४ नम्बरको कारमा सवार याकुब खानलाई ३ सय ग्राम चरेश जस्तो देखिने वस्तुसहित पक्राउ गरेको थियो । थप अनुसन्धानको क्रममा खानले उक्त लागूऔषध रामनारायणसँग लिएको खुल्न आएपश्चात उनको घरबाट थप

दुई...

थारु राष्ट्रिय माधी महोत्सव, २०८० का संयोजक प्रेमिलाल चौधरीले बताउदै माधी सफल बनाउन मूल आयोजक समिति मातहत विभिन्न उपसमितिहरू गठन गरिएको छ, जसमा आर्थिक व्यवस्थापन उपसमितिको संयोजकमा सत्यनारायण चौधरी (सुमन), स्टल व्यवस्थापन उपसमितिको संयोजकमा चन्द्रप्रकाश चौधरी, प्रचार प्रसार तथा सदस्य सचिव संयोजकमा प्रदिप लेखी, किशोर चौधरी सदस्य, सहदेव चौधरी, विज्ञापन व्यवस्थापन उपसमितिको संयोजकमा चन्द्रप्रसाद चौधरी रहेका छन् । यस्तै सांस्कृतिक उपसमिति संयोजकमा नन्दुराज चौधरी, राम स्वागत चौधरी सदस्य, विनय वैद्य सदस्य, मोटरसाइकल - याली व्यवस्थापनको संयोजकमा अधिकार चौधरी, ब्लड डोनेशनमा पुष्पा चौधरी, भाँकी चौधरी विकास मञ्च, निसराउ व्यवस्थापन समितिमा थारू महिला समाज, थारू महिला सभा र अग्रासन महिला समूह, अतिथि सत्कार व्यवस्थापन उपसमितिमा थारू महिला समाज-थारू महिला सभा र अग्रासन महिला समूह, जिता माने उपसमितिमा बर्दियाली विकास मञ्च, फोहोर व्यवस्थापन उपसमितिमा जोगा चौधरी र शत्रुघनप्रसाद चौधरी रहेका छन् । २० भन्दा थारु संघसंस्थाहरूको संयुक्त आयोजनामा हुने माधी महोत्सवमा थारु खानपिन, परिकार, प्रदर्शनी एवं विक्री, थारु सीप हस्तकला, पुस्तक प्रदर्शनी लगायतका करिव १०० भन्दा बढी स्टलहरू रहने बताएका छन् । प्रचार प्रसार गर्ने उद्देश्यका साथ -याली पुस २८ गते शनिवार विहान ७ बजे मोटरसाइकल -याली तीनकुनेबाट शरु गरी भूकूटीमण्डपमा समापन गरेको थियो भने, माघ १ गते विहान १० बजे थारु संस्कृति, भेषभूषा, बाजागाथा, संघसंस्थाको तृल ब्यानर सहित न्यूरोड, वसन्तपुरमा जम्मा भई भाँकी -याली प्रदर्शन सहित रत्नपार्क, शहीदगेट, सुन्धारा परिक्रमा गरी मूलसमारोह टुँडीखेलमा सरिक हुने बताइएको छ । त्यस्तै पुस २९ गते टुँडिखेलमा रक्तदान कार्यक्रम र साँफमा जिता माने कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ । यस्तै रक्तदान कार्यक्रमको संयोजन पुष्पा चौधरीले गरेकी छिन् भने जिता माने कार्यक्रमको संयोजन बर्दियाली थारू विकास मञ्चले गरेको छ ।त्यस्तै महोत्सवमा थारू सांस्कृतिक नृत्य तथा गीत (मघौँटा, सखिया, हुर्दगवा, भुम्ना, छोक्रा, दिन्नचुवा, रागनी, बडोनाच, होरी, भुरा, लठहवा, मुग्रहवा नाच सहित दुई दर्जनभन्दा बढी संस्कृतिमा आधारित सुन्दर नृत्य तथा गीतहरूको प्रस्तुति रहने सांस्कृतिक उपसमितिका

८ किलो ५ सय ग्राम चरेश बरामद गरी रामनारायण र कारमा सवार याकुब समेत ४ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको हो ।

यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

त्यस्तै कैलालीको भजनी नगरपालिका-९, पहलमान भुल्लगे पुलस्थित सडकबाट अवैध लागूऔषध खैरो हेरोइन जस्तो देखिने पदार्थ ५ ग्राम ६ सय ६० मिलिग्रामसहित २ जनालाई शनिवार साँफ प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।

पक्राउ पर्नेहरूमा घोडाघोडी नगरपालिका-१ सुखड बस्ने २६ वर्षीय प्रसान्त चौधरी र भजनी नगरपालिका-४ बस्ने २७ वर्षीय अभिसेख चौधरी रहेका छन् । ईलाका प्रहरी कार्यालय सूर्यपुर भजनीबाट खटिएको प्रहरीले से.४ प ३४४९ नम्बरको मोटरसाइकललाई जाँच गर्ने क्रममा मोटरसाइकलमा सवार उनीहरूलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

त्यस्तै कास्कीको पोखरा महानगरपालिका-८ न्यूरोड बस्ने म्याग्दी अन्नपूर्ण गाउँपालिका-६ घर भएकी दिपा पुनको घरमा जुवातास खेल्नरहेको अवस्थामा दिपा समेत ९ जनालाई शनिवार राति प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय कास्कीबाट खटिएको प्रहरीले उनीहरूलाई नगद १ लाख २२ हजार १ सय ७५ रूपैयाँ र ४ बुक ताससहित पक्राउ गरेको हो । यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

त्यस्तै काठमाडौँको चन्द्रागिरी नगरपालिका-४ पानीघाट भन्दा माथि हिमचुली सेतो पहरा भन्ने स्थानमा प्र.३-०१-२३ च ६९८५ नम्बरको गाडी अनियन्त्रित भई सडकदेखि अन्दाजी ५ सय मिटर तल खसेर शनिवार दिउँसो दुर्घटना हुँदा गाडीमा सवार ५ जनाको मृत्यु भएको छ । दुर्घटनामा काठमाडौँ महानगरपालिका-३० मैतिदेवी बस्ने ६७ वर्षीय ओमकार निधि तिवारी लगायत ४ जनाको घटनास्थलमै र गम्भीर घाइते भएका काठमाडौँ लाजिम्पाट बस्ने ६ वर्षीया स्मारिका गौतमको

अदालतले दुई लाख ७५ हजार रूपैयाँ धरौटी लिइ मुक्त गरेको थियो ।

करोडौँ...

गरेका छन् ।

ठगी गर्ने राना दम्पतीले सुरुसुरुमा आफ्नो समस्या देखाइ समाधान गर्न लगाउने र केही व्यक्तीलाई बैक रकम नभएको (वाउन्स चेक) समेत दिएका छन् । सुरुमा १-२ लाख माग्ने र केही दिनपछि यति अरु दिएपछि मात्र पैसा आउने र दिने बहाना बनाउदै पैसा असुल्ने पीडितहरूको भनाइ छ ।

राना दम्पतीले घरजग्गा खरिद गर्ने, व्यापार व्यवसाय गर्ने,आपत् पन्यो भनि वुटवल उपमहानगरपालिका - ८,सुख्खानगर बस्ने कल्पना ढकाल सँग ४० लाख , सैनामैना-९,बाँसगढी बस्ने सुनिता क्षेत्री सँग ३८ लाख, वुटवल उपमहानगरपालिका -१२ नयाँगाँउ बस्ने कोपिला कंडेल सँग २५ लाख रकम सापटी लिएा,मिना शर्मा सँग २ तोला सुन लिएको पीडितहरूले बताएका छन ।

राना दम्पतीले आफ्नो पीडा देखाएर कोहीसँग सापटी, कोहीसँग व्याजमा गरी सिलसिलेवार ढंगबाट रकम उठाउँदै धेरैजनालाई ठगी गरेका छन् । राना दम्पतीले करोडौँ रकम उठाएर फरार भएपछि पीडित व्यक्तिहरू न्यायको खोजीमा भौँतारिरहेका छन् ।

नि:शुल्क...

सेवाग्राहीलाई दिनु पर्ने व्यवस्था गर्नु पर्ने बताउदै अहिले अधिकांश सरकारी कार्यालयको लेनलाईन टेलिफोन उठदैन, कार्यालयमा सूचना कक्ष त राखिएको हुन्छ तर, त्यहाँबाट सेवाग्राहीले सूचना प्राप्त गर्न सकिरहेको अवस्था छैन । यस्तो अवस्थामा सेवाग्राहीले सही समयमा सेवा पाउन नसक्ने अवस्था भएकोले क्षतिपूर्ति सहितको बडा पत्र हरेक सरकारी निकायले जारी गर्नु पर्ने जिकिर अधिवक्ता गिरीको छ ।

उनका अनुसार आमउपभोक्तालाई आफ्नो अधिकारको बारेमा जानकारी गराउन पाए नेपालमा बढदै गएको भष्ट्रचारको अन्त्य हुनका साथै विकसित मुलुकका उपभोक्ता सचेत भएकोले नै त्यो देशले विकासमा फड्को मारेको बताउँछन् ।

बयोधा अस्पतालमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो । गाडीमा सवार ६ जनामध्ये डा.सुष्टि तिवारी गौतम सकुशल छन् ।

त्यस्तै भ्भापाको कमल गाउँपालिका-४ चुलाचुली मोडस्थित सडकमा मे.६ प ३१५२ नम्बरको मोटरसाइकल, प्र.१-०१-०१६ प ८९९२ नम्बरको मोटरसाइकल र प्र.१-०१-०१६ प ७१४० नम्बरको स्कुटर ठक्कर खाई शनिवार दिउँसो दुर्घटना हुँदा प्र.१-०१-०१६ प ८९९२ नम्बरको मोटरसाइकलमा सवार कन्काई नगरपालिका-३ बस्ने ७० वर्षीय रघुनाथ भट्टराईको मृत्यु भएको छ । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको उपचारको लागि लाईफलार्इन अस्पताल दमकतर्फ लैजाने क्रममा बाटोमै मृत्यु भएको हो । साथै दुर्घटनामा घाइते भएका मे.६ प ३१५२ नम्बरको मोटरसाइकल चालकलाई उपचारको लागि विएण्डसी अस्पताल विर्तामोड लगिएको छ । प्र.१-०१-०१६ प ८९९२ नम्बरको मोटरसाइकल चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ भने स्कुटर चालक उपचारको लागि अस्पताल गएको बुझिएको छ ।

केही समय अघि अधिवक्ता गिरीले राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले इण्डियामा गराएको उपचार खर्च सरकारले दिने निर्णयको विरुद्ध सर्वोच्च अदालतमा मुद्धा दर्ता गरेपछि थप चर्चामा आएका हुन् । यसैगरी अधिवक्ता गिरीले अनलाईन पत्रपत्रिका नवीकरण, पत्रकारलाई कोभिड खोपमा प्राथमिकता र तत्कालीन ओली सरकारले ल्याएको नागरिकता विधयेक जस्ता जनसरोकारका सवालमा सफलता हासिल गरिसकेका छन् । कानुनको सिद्धान्तमै कानूनको अज्ञानता क्षम्य नहुने भन्ने व्यवस्था छ । कसैले कुनै गल्ती ग-यो र मलाई यो थाहा थिएन मैले जानिन भनेर क्षमा पाउँदैन, त्यसैले पनि हरेक नेपाली र नेपालमा बस्ने विदेशीलेसमेत नेपालको कानुन बारे जानकारी राख्न आवश्यक भईरहेका वेला अधिवक्ता गिरी कानुनी साक्षरता अभियानमा लागेका छन् । उनले कानुनी साक्षरता अभियान अन्तर्गत विभिन्न स्थानीय निकाय, विद्यालय, सामुदायिक संघसंस्थाहरूमा कानुन सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएका छन् । अधिवक्ता गिरीले विभिन्न पत्रपत्रिका तथा सञ्चारमाध्यममा नियमित रुपमा कानुन सम्बन्धी लेख, रचना तथा अन्तर्वाता मार्फत कानुनी शिक्षा बारे जानकारी दिदै आएका छन् । मेर्लमिलाप कर्तासमेत रहेका अधिवक्ता गिरी पछिल्लो समय कानुन सम्बन्धी विभिन्न संघसंस्थाले आयोजना गरेको कार्यक्रममा प्रशिक्षकको रुपमा तालिमसमेत दिने गरेका छन् । स्थानीय तहमा रहेका न्यायीक समितिमा न्यायाधीशकै व्यवस्था गर्नु पर्ने पक्षमा वकालत गर्दै र जनसरोकारका विषय भेटयो कि, त्यसको कानुनी उपचारका लागि अदालतको ढोका ढक्ढक्याउन पुगि हाल्ने अधिवक्ता गिरी पैसा खर्च गर्न नसक्नेका लागि नि:शुल्क कानुनी सहायता उपलब्ध गराउदै आएका छन् । उनी सँग पत्रकारितका साथै नेपाल पत्रकार महासंघको नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गरेको अनुभव छ । मेहनत, परिश्रम, दु:ख र संघर्षका दिनलाई निरन्तरता दिदै आएका गिरी अहिले कानुनी क्षेत्रको परिचित नाम हो । उनी कोरिया, जापान, थाइल्याण्ड, कम्बोडिया, बङलादेश, इण्डिया, चीन लगायत दर्जनौ देशको भ्रमण गरेका छन् । उनले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरको कानुन सम्बन्धी तालिम लिएका अधिवक्ता गिरीले राष्ट्रिय नागरिक सम्मान -२०७६, विशेष नागरिक सम्मान -२०७९ लगायतका सम्मान तथा पुरस्कार प्राप्त गरेका छन् । उनी श्रमजीवी पत्रकार संघ , टी.आर.टी. जस्ता संघसंस्थाका कानुनी सल्लाहकार छन् ।

खेलकुद

एन्फा अपिल कमिटीमा एपिएफको उजुरी

काठमाडौँ - सहिद स्मारक ए डिभिजन टोली श्री स्टार क्लबका विषयमा अखिल नेपाल फुटवल संघ (एन्फा) को अनुशासन समितिले गरेको निर्णयका विरुद्ध एपिएफले एन्फा कै अपिल कमिटीमा उजुरी दिने भएको छ । गत जेठमा सहिद स्मारक ए डिभिजन लिगको खेलका दौरान दशरथ रंगशालामा जावलाखेल यु्थ क्लबविरुद्धको खेलमा श्री स्टारबाट दुई विदेशी खेलाडीले विना भिसा खेलेको प्रमाणित भएपछि त्यस विषयमा जरिवाना मात्र गर्ने एन्फाको अनुशासन समितिको निर्णयविरुद्ध एपिएफ अपिल कमिटी पुगेको हो । एपिएफकै उजुरीमा अनुशासन समितिले छानविन प्रक्रिया अघि बढाएको थियो ।

अनुशासन समितिको बैठकले श्री स्टार र ती दुई विदेशी खेलाडी अजयी मार्टिन्स र पिटर सेगुनलाई श्रम स्वीकृती भएपनि विना भिसा खेलाएको भन्दै जरिवाना गर्ने निर्णय गरेको बताइएको थियो । एन्फा महासचिव किरण राईले पुस १९ गते एपिएफलाई पठाएको पत्रमा एन्फाको विधान त्यसको अधिनमा बनेको सहिद स्मारक ए डिभिजन लिग फुटबलको नियमावली समेतको व्यवस्थाका आधारमा मार्टिन्स र सेगुनले आफ्नो दायित्व पूरा नगरेको भन्दै जनही ५० हजार रूपैयाँ जरिवाना गराउने कारवाही भएको जानकारी गराएका थिए ।

सोही पत्रमा त्यस्तै विना भिसा तथा विना श्रम स्वीकृति खेलाडीहरू सहभागी गराउने श्री स्टार क्लबले पनि आफ्नो दायित्व पूरा नगरेको पाइएकाले विधान बमोजिम ३ लाख रुपैयाँ जरिवाना गर्ने निर्णय गरेको जनाइएको थियो । सो निर्णय प्रति असन्तुष्ट रहेको एपिएफले अपिल कमिटीमा उजुरी दर्ता गराएको हो ।

संघको अनुशासन समितिले कानुन बमोजिम अयोग्य दुवै विदेशी खेलाडीहरु र श्री स्टार क्लबलाई नगद मात्र जरिवाना गराइएको हुँदा फिफा डिסיपिलनरी कोड २०२३ संस्करणको १९औं बुँदाको नं. १ र २ बमोजिम र २८औं बुँदाको नं. १ बमोजिम साथै एएफसी डिסיपिलनरी एण्ड इथिक्स कोड २०१९ संस्करणको बुँदा ५६ को १, २ र ३ बमोजिम प्रतियोगितामा खेलाइएको उक्त खेललाई नै रद्द गराई दोषी टिमले प्राप्त गरेको अंक घटाउनु पर्नेमा सो नगरि जरिवाना मात्र गरिएकोले यस क्लबलाई गम्भिर मर्का पर्न गएको हुँदा पूर्ण रुपमा नियमको पालना गरिदिन हुन अपिल गर्दछौं,' एपिएफले बुझाएको उजुरी पत्रमा भनिएको छ ।

ए डिभिजन लिगको विद्यमान नतिजा समेत संशोधन गरी प्रतिष्ठित र गरिमामय लिग प्रतियोगितामा खेलप्रेमी र दर्शकहरूको पनि गम्भिर चासो र सरोकार रहेको उल्लेख गर्दै एपिएफले पत्रमा सम्बन्धित सम्पूर्णका लागि उक्त संशोधित नतिजा पुनः प्रकाशन गरिदिन अपिल गरेको छ ।

सोही विषयमा पटक-पटक पत्राचारहरु गरेको स्मरण गराउँदै एपिएफले अगाडि भनेको छ, 'विद्यमान राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय कानून र प्रतियोगिता सञ्चालन सम्बन्धि नियमावलीको मर्म विपरित खेलाइएको उक्त खेलमा एन्फाबाट उक्त क्लब तथा खेलाडीलाई जरिवाना मात्र गरिएको भन्ने जानकारी पत्र प्राप्त भएको हुँदा फिफा र एएफसीमा उल्लेख भए अनुरूपको कारवाही नभएका कारण ए डिभिजनको श्रेणीमा एपिएफ फुटवल क्लबलाई गम्भिर मर्का पर्न गएको हुँदा सो सम्बन्धमा नियमानुसार यथोचित सम्बोधन गरि सो को जानकारी यथाशक्य चाँडो दिन हुन समेत अपिल गर्दछौं ।'

एपिएफले फिफा, एएफसी, युवा तथा खेलकुद मन्त्री, खेलकुद सचिव, राष्ट्रिय खेलकुद परिषदका सदस्यसचिव, एन्फा अध्यक्ष र महासचिव, ए डिभिजन लिग संयोजक र म्याच कमिस्टर, एन्फा अनुशासन समितिको अध्यक्ष र लिगको इन्टिग्रिटी कमिटीलाई उजुरीको बोधार्थ पठाउने भएको छ । जावालखेलविरुद्ध १-० को जितपछि, श्री स्टारको ए डिभिजन हैसियत जोगिएको थियो भने एपिएफ बी डिभिजनमा घटुवा भएको थियो । श्री स्टारले गैरकानुनी रुपमा खेलाडी खेलाएका कारण त्यो खेलको नतिजामा पनि कारवाही स्वरुप श्री स्टारलाई ३-० ले हारेको निर्णय गर्नुपर्ने एपिएफले माग दावी गर्दै आएको थियो । 'श्री स्टारले गल्ती गरेको एन्फाको अनुशासन समितिले स्वीकार गरेको छ । तर कारवाही भने आधा मात्र भएको छ ,' एपिएफ फुटवल कोषाध्यक्ष विजय केसीले भने, 'निर्णय अधुरो भएकोले हामीलाई मर्का परेको छ । न्यायका लागि हामी त्यो निर्णयको विरुद्धमा एन्फाकै अपिल कमिटीमा गएका हौं । कमिटीबाट हामीले न्यायको आशा

सन्दीपको शतकमा एपीएफको विजयी श

काठमाडौँ - अखिल नेपाल फुटवल संघ (एन्फा) को आन्तरिक विवाद समाधान भन्दा थपिँदै गएको छ । पुस २ गते बसेको केन्द्रीय कार्यसमितिको निर्णयप्रति ३ पदाधिकारीसहित केन्द्रीय समितिका ९ जनाले असहमति जनाउँदै आइतबार 'नोट अफ डिसेन्ट' को पत्र एन्फामा दर्ता गराएका छन्। उनीहरूले १४ बुँदामा असहमति रहेको एन्फालाई बुझाएको पत्रमा उल्लेख छ।

वरिष्ठ उपाध्यक्ष वीरबहादुर खड्कासहित उपाध्यक्षद्वय विराटजंग शाही र दीर्घबहादुर केसी, केन्द्रीय सदस्यहरू पेमा डोल्मा लामा रविन्द्र चन्द, रमेश व्यन्जनकार, रुपेश अधिकारी, भोजराज शाही, अनिल मल्लले आइतबार एन्फा सचिवालयमा नोट अफ डिसेन्ट दर्ता गराएका हुन्।

नोट अफ डिसेन्ट पत्रमा टिकट विक्रीको विवरण कार्यसमितिलाई जानकारी नगराइ अनुमोदन गरेको, कार्यसमितिमा निर्णय नगराइ टिकट मूल्य र पास वितरण गरेको, राष्ट्रिय लिगमा सहभागी क्लबको अधिकार हनन गरेको, ५० हजार डलरको सामग्री खरिद टेन्डरबाट नगरेको, खरिद प्रक्रिया स्वेच्छाचारी ढंगले गरेको, कुनै कार्ययोजना विना डिटेल प्रदान गरेको आरोप छ ।

त्यस्तै एन्फा महासचिव पदपूर्ति समितिको पदेन सदस्य हुने व्यवस्था भए पनि महासचिवलाई संयोजक बनाएको, खरिद समिति र मूल्यांकन समितिमा कर्मचारीलाई राखेको, कर्मचारीको सम्भ्रोता अवधि बाँकी रहँदा हटाएकोलगायतका विषयमा नोट अफ डिसेन्ट राखेका छन्।

बैठकमा विशेष साधारण सभाको खर्चका बारेमा छलफल समेत नगरि एकै पटक ४४ लाख रुपैयाँ खर्च भएको निर्णय प्रतिमा भने उल्लेख गरिएको एन्फा पदाधिकारीले आरोप लगाएका छन् । एन्फा महासचिव किरण राईकी भान्जी एमबिबिएस उतिर्ण गरेकी ज्योती राई लाई विना छलफलराष्ट्रिय महिला टोलीको मेडिकल कन्सल्टेन्ट नियुक्त गर्नुलाई असहमत पक्षले कन्फ्लिक्ट अफ इन्ट्रेस्टकासाथै खेलाडीहरुको स्वास्थ्यमा समेत हेलचेक्याई भएको जनाएका छन् ।

पाँच उपथरका लिम्बूहरु ढुंगालाई साक्षी राखेर एउटै बंशमा आवद्ध

धरान - पाँच दशकसम्म कुटुम्बेरी समेत चलाएका पाँचवटा उपथरका याक्थुड लिम्बूहरुले एकताको घोषणा गरेका छन् । अब उनीहरु आपसमा बिहेबारी नचल्ने गरी एउटै बंशमा आवद्ध भएका छन् । धनकुटाको भेडेटार र ताप्लेजुङको थेचम्बुमा चुम्मालुङ (मिलन ढुङ्गा) गाडेर ढुङ्गोलाई साक्षी राख्दै अबदेखि एउटै बंशको दाजुभाइ भएको उनीहरुले सामुहिक घोषणा गरेका हुन् । आफूहरुका पूर्खा एउटै भएको तथ्य र इतिहास फेला पारेपछि चासोक तड्नामको अवसर पारेर पाँच उपथरी याक्थुड लिम्बूहरुले मिलन ढुङ्गा गाडेर एकै रक्तको सन्तान भएको घोषणा गरेका हुन् । चुम्मालुङ (मिलन ढुङ्गा) गाडेर एकीकृत हुनेहरुमा खिम्दिङ, उसुक, फालेछुवा, मेन्याङ्बो र

आङ्बुहाङ थरका लिम्बूहरु छन् । चुम्मालुङ (मिलन ढुङ्गा) गाडेर एकीकृत हुनेहरुमा खिम्दिङ, उसुक, फालेछुवा, मेन्याङ्बो र आङ्बुहाङ थरका लिम्बूहरु छन् । विभिन्न कालखण्डमा छुटिएर बेग्लै थरले चिनिए पनि अबदेखि भने कुनै पनि वैवाहिक सम्बन्ध नगाँसी एकै बंश भएर आपसी सहयोग गर्ने निर्णय समेत गरिएको तुम्याहाङ मुन्थुविद लक्ष्मण मेन्याङ्बोले बताए । उनका अनुसार कुनै कालखण्डमा छुटिएर गएका दाजुभाइबीच रक्त सम्बन्ध केलाउँदै एकता भएको याक्थुड लिम्बू समुदायमा यो पहिलो घटना हो । समाजका तर्फबाट खिम्दिङबाट कुमार खिम्दिङ, उसुकबाट यामबहादुर उसुक, फालेछुवाबाट तेजबहादुर

फालेछुवा र मेन्याङ्बोबाट दीपक मेन्याङ्बोले संयुक्त घोषणा गरेका थिए । चुम्मालुङको अनावरण पूर्वभूमिसुधार मन्त्री रामकुमार मेन्याङ्बो र प्राध्यापक ध्रुवकुमार मेन्याङ्बोले गरेका थिए । उनीहरु सबैका पूर्खा थिन्दोलुङ खोःयाहाङ हुन् । स्वदेशी र विदेशी इतिहाकारहरुले प्राचीनकालमा पूर्वमा शासन गर्ने आठ राजा (येत्हाङहरु) र दश राजा (थिबोङ याक्थुङहरु) मध्ये थिन्दोलुङ खोःयाहाङले याङवरक क्षेत्रमा शासन गरेको उल्लेख गरेका छन् । हाल ३२ औं पुस्तामा चलि रहेको थिन्दोलुङ खोःयाहाङको समय करिव ९ सयवर्ष अघिको मानिएको थिन्दोलुङ खोःयाहाङ बंशज संघका केन्द्रीय अध्यक्ष दीपक मेन्याङ्बोले बताए । उनले भने, 'याक्थुड लिम्बूको बंश रक्त एउटै हो, होइन भनेर

थाहा पाउनका लागि मुन्थुमी परम्पराअनुसारको माङ्गेना यक र मिड्थ्रा हुन्छ । यो भनेको एक प्रकारको गोत्रजस्तै हो ।' मेन्याङ्बोले अगाडि भने, 'पछिल्लो समयमा हामी पाँच उपथरी लिम्बूहरुको माङ्गेना यक र मिड्थ्रा (उत्पत्ति थलो) एउटै भएको पत्ता लागेपछि थिन्दोलुङ खोःयाहाङलाई पहिलो पुस्ता (पूर्खा) मानेर बीचमा छुट्टै भएर बसे पनि अहिले एकै भएको घोषणा गरेका हौं ।' उनका अनुसार थिन्दोलुङ खोःयाहाङको बंशावलीमा सातौं पुस्ताका देदेहाङका केही सन्तानहरु ताप्लेजुङको नाङखोल्याङ क्षेत्रमा बसोबास गर्दै खिम्दिङ थरमा परिणत भए । दशौं पुस्ताका एरुहाङका सन्तानहरु खोक्लिङ क्षेत्रमा गएपछि उसुक बने । बाह्रौं पुस्ताका एरोहाङका केही सन्तान धनकुटाको चौबीसे क्षेत्रमा आएर फालेछुवा थरमा परिणत भए । त्यस्तै तेह्रौं पुस्ताका लाहाङका सन्तान थेचम्बूमा नै राजकाज गरेर बसेकाले उनीहरु मेन्याङ्बो भए । कान्छा भाइ नामहाङ नेसुम चाँगे क्षेत्रमा गएर आङ्बुहाङ थरमा परिणत भएको इतिहास छ । याक्थुड लिम्बूहरुको मुन्थुमी परम्पराअनुसार छुट्टैदा वा सीमाना कायम गर्दा सेम्मालुङ (ढुंगो) गाड्ने र एक हुँदा चुम्मालुङ गाड्ने चलन रहेकाले सोही नीतिलाई पछ्याउँदै थोदिङ ताङसाङ सावारोहाङ हुँदै थिन्दोलुङ खोःयाहाङपछिको बंश पिँडी खिम्दिङ, उसुक, फालेछुवा, मेन्याङ्बो, आङ्बुहाङ एक ठाउँ भएका हुन् । यसका लागि एकै बंशको सन्देश दिन चुम्मालुङ स्तम्भ कायम गरेको आङ्बुहाङ समाजका अध्यक्ष प्रशुराम आङ्बुहाङले बताए । ताप्लेजुङ, पाँचथर, इलाम, भुपा, मोरङ, सुनसरी, धनकुटा, संखुवासभा, ललितपुर, काठमाडौं, भक्तपुर, हड्केङ, बेलायत र अमेरिकालगायत मुलुकमा बसोबास गरिरहेका पाँच उपथरीका प्रतिनिधि परिवार करिव एक हजार जनाको भेलाका बीच चुम्मालुङ गाडिएको थियो ।

स्वास्थ्य

बाथरुममा हृदयघातको जोखिम : बसेर पिसाब गरौं

पछिल्लो समय अनपेक्षित रूपमा कुनै चिनेजानेका साथीभाइ, सहकर्मी, आफन्तको एक्कासी बाथरुममा या अन्य कुनै ठाउँमा लडेर मृत्यु भयो भन्ने खबर सुन्नु सामान्य हुन थालेको छ । हिजोसम्म ठिकठाक देखिएका, देखभेट भएका, मान्छे अचानक 'मृत्यु' भयो भन्दा नराम्रो लाग्छ । धेरैजसोको मनमा आउने एउटै कुरा हो हृदयघात । बुढाबुढी होस् वा युवा, हृदयघातबाट हुने मृत्यु हुनेको संख्या बढ्दो छ । तर बाथरुममा लडेर हुने सबै मृत्युको कारण हृदयघात नभएको चिकित्सक बताउँछन् । बाथरुममा लड्नुको कारण हृदयघात नै हो त ? यो समस्या महिलामा भन्दा पुरुषमा बढी भएको देखिन्छ किन ? भन्ने विषयमा वरिष्ठ मुटुरोग विशेषज्ञ डा. कमल लम्सालको कुराकानी :

पछिल्लो समय बाथरुममा एक्कासी लडेर मृत्यु भएको खबर धेरै सुनिन्छ, यसको कारण हृदयघात नै हो ?

बाथरुममा अचानक लडेर बेहोस भएको कतिको मृत्यु समेत केशहरु पछिल्लो समय बढ्दो छ। तर बाथरुममा बेहोस हुने सबै कारण हृदयघात नहुनसक्छ । यसको कारण के छ भने उमेर बढ्दै जाँदा शरीरका स्नायु कमजोर हुन्छन्। त्यस्ता व्यक्तिहरुमा कहिलेकाहीँ जुरुक्क उठ्दा मस्तिष्कमा रक्त प्रवाह कम भएर काम नगर्दा हुने हो ।

त्यस्तै लामो समयसम्म उक्त रक्तचाप र मधुमेहको औषधी सेवन गरिरहेका व्यक्तिहरुको रगतको नलीअलि चौडा भएको हुन्छ । सुतेको व्यक्ति जुरुक्क उठेर हिँड्दा प्रेसर एक्कासी घट्छ र मान्छे बेहोस हुने हुन्छ र रातको समयमा बाथरुममा लड्दा अन्य व्यक्तिलाई छिटो जानकारी हुँदैन र मृत्यु हुने सम्भावना बढी हुन्छ ।

कुन मौसममा बाथरुममा हृदयघात हुने सम्भावना बढी हुन्छ ?

सामान्यतया चिसो मौसममा रक्तचाप र मुटुको जोखिम बढी हुन्छ । शरीरको तापमान बढाउनका लागि चिसो मौसममा मुटुलाई बढी दबाव हुने हुँदा हृदयघातको जोखिम जाडोमा बढी हुन्छ ।

बाथरुममा लडेर मृत्यु हुने समस्या बृद्धबृद्धामा बढी हुन्छ भन्नुभयो, तर यो समस्या युवामा अधिक देखिएको छ नि ?

युवावस्थामा हुने न्युचेरेशन स्टोक हो। यसमा व्यक्ति पिसाब गर्दागर्दै लड्ने हुन्छ, जसलाई प्यारासिम्पाथेटिक प्रणाली भनिन्छ। यो युवाहरुमा बढी हुन्छ ।

अन्य देशको तुलनामा नेपालमा बाथरुममा हृदयघात भएर मृत्यु हुनेको संख्या कस्तो छ ?

हृदयघातको अवस्था नेपालमा एकदमै बढ्दो छ। धेरै युवा हृदयघातको शिकार भएका छन् । पछिल्लो समय खानपान जीवनशैली लागू पदार्थको सेवन जस्ता विभिन्न कारणले गर्दा जुन बृद्धबृद्धाहरुमा देखिने रोग हुन। ती युवावस्थामै देखिने गरेका छन् । त्यसैले अन्य देशको तुलनामा बढ्दो छ ।

यो समस्या महिला भन्दा पुरुषमा बढी भएको देखिन्छ किन ? मुटुजन्य रोग महिला भन्दा पुरुषमा धेरै देखिन्छ। जोखिमको अवस्था, तनाव, चुरोटजन्य पदार्थको सेवन लगायतका कारणले पुरुषमा मुटुसम्बन्धी रोग लाग्ने भएकाले यो समस्या बढी देखिएको हो ।

यसबाट बच्न के गर्नुपर्छ ? बेडबाट उठ्नेबित्तिकै पहिला शरीरमा रगतको मात्रा मिलाउन पहिला खुट्टा चलाउने, उभिने र बिस्तारै बाथरुम जानुपर्छ । यदि पहिले नै यस्तो समस्या भइसकेको छ भने फेरि दोहोरिन नदिन चिकित्सकको परामर्श लिने, केही औषधीको आवश्यकता भयो भने खाने गर्नुपर्छ । कसैलाई पिसाब गर्दा लड्ने समस्या हुन्छ। त्यसैले पुरुषले पनि बसेर पिसाब गर्ने लडिहाल्नो भने पनि चोटपटक लाग्ने जोखिम कम हुन्छ ।

बाथरुममा हृदयघात हुनुमा बाथरुमको संरचनाले पनि असर गर्ने हो ?

यो रोगसँग सम्बन्धित कुरा भएकाले संरचना भन्दा सावधानी अपनाउनु जरुरी छ । उठेर पिसाब नगर्ने यसो गर्दा लड्दा पनि अडेस लाग्न सक्तियोस, मुटुसम्बन्धी समस्या भएका विरामीले मुटुको जोखिम कम गर्न खानपान र जीवनशैलीमा ध्यान दिने गर्नुपर्छ ।

कुनै पनि व्यक्ति लडिसकेपछि कस्तो अवस्थामा अस्पताल पु-याउँदा बचाउन सकिन्छ ?

जतिसक्दो चाँडो अस्पताल पुर्याउनुपर्छ । चाँडो अस्पताल पुर्यायो भने के कारण लडेको हो भन्ने पत्ता लाग्छ । त्यो अनुसारको उपचार सुरु गर्न सकिन्छ ।

तत्काल घरमै गर्न सकिने प्राथमिक उपचार के छ ?

सबैभन्दा पहिले टाउकोमा चोट छ कि छैन हेर्नुपर्छ । टाउकोमा चोट देखियो भने तुरुन्त अस्पताल लैजानुपर्छ । सामान्य अवस्था छ व्यक्ति चाँडै होसमा आइहाल्यो भने ब्लड प्रेसर, मुटुको चाल हेर्ने गर्नुपर्छ । सबै कुरा सामान्य नै छ भने आराम गर्न दिने र भोलिकुरा प्रशस्त मात्रामा खान दिनुपर्छ ।

यहाँको सुझाव के छ ?

पछिल्लो समय मुटुजन्य रोगहरुको जोखिम बढ्दो छ । त्यसैले सबैभन्दा पहिले स्वस्थ जीवनशैली अवलम्बन, हामीले जति अरुलाई सल्लाह दिन्छौं, त्यो आफूले पनि लागू गरौं । ब्लड प्रेसर, कोलेस्ट्रॉल र सुगरलाई नियन्त्रणमा राख्ने, खानपानमा ध्यान दिने र नियमित व्यायाम गरौं भने मुटुजन्य रोगबाट बच्न सकिन्छ ।

सूर्योदय नगरपालिकाको कार्यालयद्वारा नगरबासी

जनसमुदायलाई अनुरोध

- नगरपालिकालाई बुझाउनु पर्ने घर, जग्गा, मालपोत दस्तुर, व्यवसाय कर आदि समयमा नै बुझाऔं ।
- घटना घटेको ३५ दिनभित्र व्यक्तिगत घटना दर्ता गरौं ।
- सार्वजनिक जग्गा र सम्पत्ति संरक्षणमा नगरपालिकालाई सहयोग गरौं ।
- आफ्नो घर आँगनबाट उत्पन्न फोहरलाई व्यवस्थित गरौं ।
- इजाजत पत्र लिएर मात्र व्यापार व्यवसाय गरौं तथा उपभोक्ता आचारसंहिता पालना गरौं ।
- बालबालिकालाई काममा हैन विद्यालय पठाऔं ।
- विकास निर्माण कार्यक्रममा जनसहभागिता जुटाऔं ।
- कृषिको व्यावसायीकरण गरौं । खाद्य सम्प्रभुत्व र आत्मनिर्भर नगरपालिका निर्माणमा सहभागी बनौं ।
- किसानलाई सम्मान गरौं । जैविक विविधतामा आधारित पर्यावरणीय कृषि पेशा अवलम्बन गरौं ।

सूर्योदय नगरपालिकाको कार्यालय

महाकुलुङ गाउँपालिकाको कार्यालयद्वारा गाउँपालिकाबासी

जनसमुदायलाई अनुरोध

- गाउँपालिकालाई बुझाउनु पर्ने घर, जग्गा, मालपोत दस्तुर, व्यवसाय कर आदि समयमा नै बुझाऔं ।
- घटना घटेको ३५ दिनभित्र व्यक्तिगत घटना दर्ता गरौं ।
- सार्वजनिक जग्गा र सम्पत्ति संरक्षणमा गाउँपालिकालाई सहयोग गरौं ।
- आफ्नो घर आँगनबाट उत्पन्न फोहरलाई व्यवस्थित गरौं ।
- इजाजत पत्र लिएर मात्र व्यापार व्यवसाय गरौं तथा उपभोक्ता आचारसंहिता पालना गरौं ।
- बालबालिकालाई काममा हैन विद्यालय पठाऔं ।
- विकास निर्माण कार्यक्रममा जनसहभागिता जुटाऔं ।
- कृषिको व्यावसायीकरण गरौं । खाद्य सम्प्रभुत्व र आत्मनिर्भर गाउँपालिका निर्माणमा सहभागी बनौं ।
- किसानलाई सम्मान गरौं । जैविक विविधतामा आधारित पर्यावरणीय कृषि पेशा अवलम्बन गरौं ।

महाकुलुङ गाउँपालिकाको कार्यालय

राष्ट्रका.

अर्थात् नयाँ वर्ष शुरु हुने दिनको मान्यता रहेको आमकिरातीहरूको भएको किरात इतिहास विद्वहरु बताउँछन् । यस्तै आजको दिनमा तराइका आदिवासी जनजाति थारूहरुले बडो हर्ष र उमङ्गका साथ माघी पर्व एक महिना अधिदेखि मनाउने प्रचलन छ । यस खालका भिन्न प्रचलन र संस्कृति अनुसार ती आदिवासी जनजातिका विविध सम्प्रदायहरुले आजको दिनलाई नयाँ वर्ष शुभारम्भ र विदाइका अलावा खुशियालीका साथ चाडपर्व मनाउने परम्परागत प्रचलन अहिलेको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्थामम्म आईपुग्दासमेत आ-आफ्नै परम्परागत संस्कार-संस्कृति अनुसार मान्दै आएका छन् । यी विविध संस्कृति अनि संस्कार बिच मनाउने नयाँ साल, चाडपर्व सरकारी तवरबाट नभै जनस्तरबाटै भए पनि आफ्नो परम्परा धान्न सरोकावाला समाजका सम्प्रदाय उच्चत रहेको सांस्कृतिक अभियन्ताहरु बताउँछन् । जसलाई राज्य सरकारको कुनै पनि तहले नछोएको राजनीति बृत्तमा चर्चा गरिदै आएको छ । जर्बोक, राज्य सरकार वा राज्यले हरेक प्रकारको ऐतिहासिक तथा पौराणिक संस्कार, संस्कृति र परम्परालाई सांस्कृतिक सम्पदाको रूपमा जर्गेना र संरक्षण गर्दै अधि बढ्नु पर्ने हो, त्यो हालसम्मको सरकार कसैले पनि नगरेको सम्बद्ध समुदायका अगुवाहरु गुनासो गरेछन् । यस्ता गुनासाका चङ्कहरु हरेक वर्ष आउने जाने बहुसंख्यक आदिवासी जनजाति समुदायहरुको विशेष दिन महान चाडपर्व कै अवसरमा हुने गरेको छ । जसको सुनवाई गतिलो ढंगले भइरहेको छैन । यस्तो हुनु दुर्भाग्य नै मान्नु पर्ने आमसरोकार तथा साँस्कृतिक अभियन्ताहरुको टिप्पणी छ । हुन पनि तत्कालीन एकल जाति, नश्ल र अतिवादी सोचको सरकारको अन्त्य भई आमनागरिकको चाहना र भावना अनुरूप रुपान्तरित संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्था अनि संविधान क्रियाशील ब्यइरहेको अवस्थामासमेत त्यस्ता ऐतिहासिक र प्राक्कालीन संवत्, साँस्कृतिक चाडपर्वहरुले मान्यता पाउन नसक्नु विगत भै अपहेलित, उपेक्षितको प्रारूप हो भन्दा अतिशयोक्ति नहुने सम्बद्ध सरोकावालाहरुको बुझाइ छ । यस्ताको अस्तित्व र पहिचान स्थापित गराउदै संघीय नेपालको संघ, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहले आमनागरिकको चाहना र भावनालाई गम्भीर रूपमा मनन गर्दै ऐतिहासिक र सभ्यताकालीन चाडपर्व र नयाँ सालको आगमन र विदाइलाई राज्यस्तरबाट सम्बोधन गरिनु वर्तमान समयको माग तथा सरोकारवाला नागरिकको अपेक्षा रहेको भनाइ सालिन्दा प्रकाशमा आइरहेकै छ । अतः यस्ता पहिचानमा आधारित सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण, सम्बर्धनका लागि मूलतः संघीय सरकार कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका अर्थात् राष्ट्रका तरेक सयन्त्र गहन बन्दै कार्यान्वयन तर्फ अग्रसर हुनु आवश्यक रहेको आमसरोकारवालाहरु बताउँछन् ।

संयुक्त.

राखिएपछि भइरहेको पहिचानको आन्दोलनलाई जनसमुदायिकरण, राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रियकरण भएको र कसैले हार्नु नपर्ने, पुनः नामकरण भए आम जनताको जित हुने बुझेर आन्दोलन अझ शसक्त बन्दै गएको समीक्षा गरेको जनाएको छ । नम्बर २ मा पहिचानको आन्दोलनलाई सशक्त बनाउन जिल्ला जनजागरण अभियान अन्तर्गत २०८० माघ १३ गते प्रदेश १को १४ जिल्लामानै प्रशिक्षण,भेला आयोजना गर्ने, यसका लागि केन्द्रीय प्रतिनिधि तोकिएको र संयुक्त संघर्ष समितिलाई वडा तहसम्म गठन, पुनःगठन र प्रशिक्षण संशक्त रुपमा गर्ने निर्णय गरेको उल्लेख छ । यस्तै नम्बर ३ मा सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयहरुमा कोशी

नामको बोर्ड, लेटरप्याड, स्ट्याम्प राखिएको चलाइएको भए सम्बन्धित कार्यालयको प्रमुखलाई हटाउन अनुरोध गर्ने, नहटाए पहिचानको लागि युवाको केन्द्रीय, जिल्ला, स्थानीय समिति र संघर्ष समितिको स्थानीय तहले हटाउने र मेटाउने कार्यक्रम २०८० माघ १३ देखि फागुन १० गते भित्र सम्पन्न गर्ने निर्णय गरेको बताएको छ । त्यस्तै

४ मा प्रदेशसभा, सरकार र त्यहाँ प्रतिनिधित्व गर्ने दलका नेताहरु जिम्मेवार भएर पुनः नामाङ्कनको प्रक्रिया अधि नबढाएमा कोशी नाम राखिएको फागुन १७ गतेलाई कालो दिन मनाउन २०८० फागुन १७ गते प्रदेशभर आमहड्ताल गर्ने र स्थिति हेरेर अनिश्चितकालीन हड्ताल गर्न सकिने निर्णय पनि गरेको छ । पाँचौमा पहिचानको आन्दोनल जनताको साभा नागरिक आन्दोलन भएको कारण संघीय मन्त्री, सांसद, कर्मचारी, उद्योगी, व्यावासायी र शुभचिन्तकहरूसँग आर्थिक सहयोग गर्न अपिल गर्दै उहाँहरुसँग रकम संकलन गर्ने । प्रदेशका मुख्यमन्त्री, मन्त्री र सभा सदस्यहरुलाई कालो भण्डा प्रदर्शन लगायतका पूर्व घोषित विरोध कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने निर्णय गरेको छ । त्यस्तै

छैटौँमा ईलाम क्षेत्र नं. २ मा हुने उपनिर्वाचनमा पहिचानवादी शक्तिहरु एकताबद्ध भएर साभा उमेद्वार तय गर्ने, सातौँमा पहिचानवादी संयुक्त संघर्ष समितिको नीति विपरीत गतिविधि गर्ने घटक, संगठनका नेता, कार्यकर्ताहरुलाई सम्बन्धित संगठनले कारवाही गर्नु पर्ने, सो संगठनले नगरेमा त्यस्ता व्यक्तिलाई संयुक्त संघर्ष समितिले अस्वीकार गर्नुको साथै कारवाही गर्ने निर्णय गरेको छ । त्यसैगरी आठौँमा वर्तमान संविधानको रक्षा, संघीय गणतन्त्रलाई कार्यान्वयन गर्न वर्तमान पार्टीहरुका नेताहरुले नसक्ने परिस्थितिमा वा रक्षा गर्न नचाहेमा निकट भविश्यमै तेस्रो जनआन्दोलनको नेतृत्व गर्दै, देशभर माहोल सिर्जना गर्ने निर्णय गरेको जनाएको छ । यस्तै नवौँमा

इलाम जेलमा पुर्पुक्षमा रहेका आशिष साम्बा लिम्बू रिहाइको पहल र घटनामा अर्को कुनै पक्ष दोषी भए अध्ययन गरेर कारवाहीको लागि सम्बन्धित निकायलाई सहयोग हुने गरी जनमुक्ति पार्टीको महासचिव पदम जवेगूको संयोजकत्वमा टुपेन्द्र येर्तेन(जसपा) र पुष्पा राई(यायोक्खा जिल्ला अध्यक्ष, इलाम) सदस्य रहेको अध्ययन टोली गठन गरिएको निर्णय सहित दशौँमा पहिचानको आन्दोनल शान्ति, समृद्धि, समाजवाद स्थापित गर्न र साभा राष्ट्रियता निर्माण, नेपाली राष्ट्रियतालाई मजबुत बनाउने जनताको साभा नागरिक आन्दोलन भएकाले नेपाल पत्रकार महासंघ, फोनिज, समुदायगत र पत्रकारसँग सम्बन्धित संगठनहरुलाई संगठित रुपमै प्रचारप्रसारमा लाग्न आमपत्रकारहरूसँग अपिल गर्ने निर्णय गर्दै “प्रदेश नाम ‘कोशी’ - खारेज गर । प्रदेशको नाम ‘कोशी’ -मुर्दावाद , शहीद पदम कुमार लिम्बू ‘लाजेहाड’ -अमर रहन् । पहिचानको आधारमा प्रदेश नं. १ को-पुनः नामकरण गर” नारालाई अधि सारिएको बताइएको छ ।

सप्ताहव्यापी..

यसरी सप्ताहव्यापी कार्यक्रमको समापन अवसरमा सम्मानित हुनेमा शुङ्गला मासिक तथा स्टार एक्सप्रेस साप्ताहिकका प्रधान सम्पादक प्रवीण जोशी र नयाँ स्वाभिमान अनलाइनका सम्पादक कृष्णप्रसाद चापागाईंलाई केन्द्रले सम्मान गरेको हो । उक्त समापन समारोह कार्यक्रम विप्रेरेश्वरकी प्रमुख तथा सहसचिव डा. शर्मिला चापागाईं र अतिथिद्वय भेटेरिनरी अस्पताल तालिम केन्द्र, ललितपुरका निमित्त प्रमुख वासुदेव नाथ, नेपाल भेटेरिनरी एसोसिएशनकी केन्द्रीय सदस्य

मलिशा श्रेष्ठ लगायत काठमाडौँ उपत्यकाका स्थानीय २१ पशु सेवा शाखाका प्रतिनिधिको सहभागीतामा सम्पन्न भएको कार्यक्रममा आमन्त्रित कुखुराव्यवसायी, सञ्चारकर्मीको उपस्थिति रहेको थियो । सो समापन समारोह कार्यक्रमको उद्घाटन प्रमुख अतिथि डा.शर्मिला चापागाईंले व्यानर पढेर गरिएको कार्यक्रममा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रका प्राविधिक अधिकृत होमबहादुर थापाले स्वागत मन्तव्य व्यक्त गर्दै स्वस्थ जीवनयापनका लागि स्वस्थ मासुका परिकार तथा अण्डाको प्रयोगमा व्यापक जनचेतनमा अभिवृद्धि गर्न सक्दो प्रयास गर्नु कार्यक्रमको प्रमुख लक्ष रहेको बताएका थिए । यस्तै समापन कार्यक्रमका अध्यक्षता गरेका डा. प्रधानले कार्यपत्र प्रस्तुत गर्दै बागमती प्रदेश अन्तर्गत काठमाण्डौ,भक्तपुर र ललितपुरका ३ जिल्ला २१ स्थानीय तहमा मात्रै कुल मासु उत्पादन ६२,६८,५०८ के.जी. रहे को मा हाँस, कुखुराको मासु उत्पादनको हिस्सा २७,२६,८०० के.जी. ओगटेको तथ्यांक सार्वजनिक गर्दै अण्डा उत्पादनको मात्रा १७,५३,८३,५०६ गोटा रहेको जानकारी गराउनका साथै कार्यक्रम सफल पार्न विविध कार्ययोजना बनाई ८ सामुदायिक विद्यालयका २४११विद्यार्थीलाई ७६२० सरकारी अस्पतालका ६६ विरामीलाई २१०, २ वटा इटा उद्योगका २६५ मजदुरलाई १४०० तथा २ बृद्धाश्रमका ५५ विरामीलाई ४२० गरी सो कार्यक्रमबाट जम्मा २७९७ व्यक्ति लाभान्वित भएको र ९६५० गोटा अण्डा वितरण गरिएको जानकारी दिएका थिए । यस्तै डा. प्रधानले अन्तरक्रियाका क्रममा अभिव्यक्त भएका जिज्ञासा तथा सुझावलाई सम्बोधन गर्दै कतिपय नीतिगत कुरामा कार्ययोजना बनाउन लागि तीनै तहका सरकारलाई सुझाव दिएर सहकार्य गर्न प्रभावकारी भूमिका खेल्ने बताउँदै दिवसका क्रममा मात्र नभई आफ्नो क्षेत्रबाट इमान्दारीताका साथ चौपाया पशुहरुमा भ्याक्सिन लगाउन शुरुवात गरी १७ हजार पशुमा भ्याक्सिन लगाई सकिए र कतिपय सुझावलाई दुध दिवसका क्रममा समन्वय र कार्यान्वयन गरिने बताए । यस्तै कार्यक्रमको प्रमुख अतिथि डा. शर्मिला चापागाईंले सरकार र सरोकारवाला पक्ष एउटै ढुङ्गामा यात्ररत रहेपनि कतिपय कुरामा कार्यान्वयन पक्षमा जटिलता उत्पन्न रहेको जनाउँदै कुनै पनि दिवस साङ्केतिक रुपमा मनाउने भए तापनि यसलाई निरन्तरता दिन सके लक्ष्य हासिल गर्न सहज हुने बताएकी थिइन् । यस्तै कार्यक्रमको अतिथि पशु सेवा तालिम केन्द्र बागमति प्रदेश ललितपुरका निमित्त वरिष्ठ तालिम अधिकृत बासुदेव नाथले आउदो दिनमा पशु पालक किसानको उत्थानका लागि साताव्यापी रुपमा मात्रै नभई सहकार्य, समन्वय र सहअस्तित्वको आधारमा निरन्तरता दिनु पर्ने कुरामा जोड दिएका थिए ।

यस्तै कार्यक्रममा सम्मानित भएका सञ्चारकर्मी प्रविण जोशीले हतारको साहित्य भनिने पत्रकारिता क्षेत्रमा आफूलाई प्राप्त भएको सम्मानले थप जिम्मेवारीका साथ अधि बढ्न प्रेरित गरेको बताउँदै अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रमले सरोकारवालाहरुको मनोभावना बुझी कार्य क्षमता अभिवृद्धि गर्न सकिने बताएका थिए । यसैगरी समापन समारोह तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रममा गोदावरी नगरपालिकाका पशु सेवा शाखा प्रमुख ईश्वरप्रसाद धिर्मिरे, चन्द्रागिरी नगरपालिका पशु सेवा शाखा प्रमुख बद्दीनाथ पौडेल, बागमती गाउँ पालिका पशु सेवा प्रमुख रामप्रसाद अधिकारी, चाँगुनारायण नगरपालिका पशु सेवा शाखा प्रमुख खड्क कुमार मैनालीले स्वस्थ मासु तथा अण्डा सेवनका क्रममा पशु स्वास्थ्य अवस्था लगायत भ्याक्सिनेसनका प्रभाव र असरका बारे ध्यान दिनु पर्ने औल्याउदै आगामी कार्यक्रम अझ प्रभावकारी बनाउनका सुझाव दिएका थिए । पुस १७ देखि २४

गतेसम्म सञ्चालन भएको सप्ताहव्यापी कार्यक्रम अन्तर्गत माथि उल्लेख भए भै पहिलो दिन नमुना मच्छिन्द्र मा. वि.लगनखेल हुँदै मध्यपुर थिमि नगरपालिका-८ स्थित बोडे मा. वि. तथा सोही ठाउँमा रहेको श्री चोमां जगत बृद्धाश्रम, मनासिक अस्पताल लगनखेल, का साथै ललितपुर महानगरपालिका -२८, हरिसिद्धिस्थित त्रिशक्ति इष्टा उद्योगका श्रमिक लगायत कर्मचारी का साथै काठमाडौँ पञ्चकन्या मा. वि. बुढानिलकण्ठका विद्यार्थीका साथै टोखा नगरपालिका २ स्थित चण्डेश्वरी मा.वि., गोदावरी नगरपालिकास्थित श्री चण्डीदेवी आधारभूत विद्यालय ङ्कुछापका विद्यार्थीहरुको पोषण सुधारका निमित्त अण्डा वितरण गरी मासु र अण्डाको पौष्टिकताका बारे विवेचना गरिएको कार्यक्रमको सञ्चालन भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रका अधिकृत कृष्ण कार्कीले गरेका थिए ।

पशुपछीहरु..

अपर्याप्तता, कृषकहरुलाई उचित तालिम र प्रशिक्षणको अभाव, कृषिमा आधुनिक प्रविधि र पद्धतिको प्रयोग आवश्यक मात्रामा गर्न नसक्दा यहाँको कृषि क्षेत्रबाट जति मात्रामा फाइदा लिन सकिने हो त्यो लिनसकिएको बताउँदै प्रदेश र स्थानीय तहले कृषिको आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरणमा मद्दत पुग्ने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न आवश्यक रहेकोमा जोड दिए । उनले मुलुकको अर्थतन्त्र सुधार र समाधानका लागि सरकारले प्रयास गरिरहेको र त्यसैका कारण अर्थतन्त्रमा सुधार देखिन थालेको भन्दै उद्योगी व्यवसायीलाई निराश नहुन आग्रह गरे । आजदेखि सुरु हुन लागेको महोत्सवले यस क्षेत्रको धार्मिक एवम् पर्यटकीय क्षेत्रको प्रचारप्रसार गरी आन्तरिक एवम् बाह्य पर्यटनको विकास गरी पर्यटन उद्योगलाई प्रवर्द्धनमा सहयोग पुग्नेमा उनले विश्वास व्यक्त गरे । साथै स्थानीय तहमा सञ्चालित घरवासलाई थप व्यवस्थित गर्न समेत यसले उत्प्रेरित गर्ने उनको भनाइ छ ।

“यस औद्योगिक तथा व्यापार मेालाले यस क्षेत्रको आर्थिक रुपान्तरणमा सकारात्मक योगदान पुग्नेमा कुनै शङ्का छैन । मेालाले स्थानीय कृषक, उद्यमी, व्यवसायी, कलाकारहरु सबैलाई एकै ठाउँमा जुटाई आफ्नो उत्पादन र सिर्जनाहरु व्यवस्थित तवरले प्रस्तुत गर्न, एक आपसमा ज्ञान तथा अनुभवको आदान प्रदान गर्न र सहकार्यका क्षेत्रहरु पहिल्याउन ठूलो सहयोग पुर्‍याउने कुरामा म विश्वस्त छु”, उनले भने ।

यस्तै, सरकारले आम नागरिकलाई सुशासनको अनुभूति हुने र दैनिक राहत महसुस गर्ने गरी काम गरिरहेको हुने बताए । यस किसिमका औद्योगिक प्रदर्शनी

तथा महोत्सवले साना तथा मझौला उद्योगको विकास गर्न सहयोग पुग्ने, यस क्षेत्रमा विभिन्न उद्यम व्यवसायका लागि लगानी विस्तार गर्न समेत प्रोत्साहन मिल्ने उनको भनाइ थियो ।

यस्तैगरी, सङ्घीय सरकारले बनाउने केही कानुन निर्माणमा ढिलाइ भएको भएपनि अब आउने हिउँदे अधिवेशनमा सरकारले आवश्यक सङ्घीय कानुन बनाउने तयारी गरिरहेको उनले जानकारी दिए । ढिलोमा अब एक महिनामा सुकुम्बासीले पाउने लालपुर्जा ल्िँदा लिने राजश्वमा समेत सरकार घटाउने र त्यसले भूमिहीन तथा सुकुम्बासीले ठूलो राहत पाउने उपप्रधानमन्त्री खड्काको भनाइ थियो । उनले राजनीतिक दलबीच आस्था र विचार अलग-अलग भएर चुनावमा प्रतिस्पर्धा भएपनि विकास निर्माणका विषयमा सबै एक ठाउँ हुनुपर्नेमा जोड दिए ।

नेपाले.

पनि हुन्छ । इन्जिनियरिड पेशामा अपडेट भएर इथिक्समा रहेर काम गर्नु होला ।' व्यवसायिक जीवनमा प्रवेश गरेपछि प्रत्येक दिन परीक्षा दिइरहनु पर्ने भन्दै अध्यक्ष शाहीले इन्जिनियरिडमा अनुभव र सीप नै महत्वपूर्ण भएकोले अरुभन्दा अब्बल हुन अनुशासित, मेहनती बन्न जरुरी रहेको उल्लेख गरे ।

पोखरा विश्वविद्यालयका विज्ञान तथा प्रविधि संकायका डीन प्रा.डा. राजेश ठकुराठीले उच्च शिक्षा पुरा गरेका विद्यार्थीहरुले प्राप्त गर्ने सफलता नै पोखरा विश्वविद्यालय र नेपाल इन्जिनियरिड कलेजको ब्राण्ड एम्बेष्टर रहेको उल्लेख गर्दै विश्वविद्यालय र कलेजको नाम रहने गरी काम गर्न सुझाए । 'तपाईंहरु पोखरा विश्वविद्यालयको एम्बेष्टर हो, तपाईंहरु नेपाल इन्जिनियरिड कलेजको एम्बेष्टर हो । तपाईंहरुले जे गति गतिविधि गर्नुहुन्छ त्यसमा विश्वविद्यालय र कलेजको भविष्य गाँसिएको हुन्छ । तपाईंहरुले कलेजको, विश्वविद्यालयको र अभिभावकको नाम उँचो राखेर काम गर्नुहोला ।' व्यवसायिक क्षेत्रमा लागेपछि समय व्यवस्थापन र मर्यादा कायम गर्नु अपरिहार्य रहेको भन्दै उनले भने ।

कलेजका कार्यवाहक प्राचार्य दुर्गा प्रसाद भण्डारीले कलेजमा ४-५ वर्ष अध्ययन गरेर हासिल गरेको ज्ञान र सीपलाई व्यवसायिक जीवनमा प्रयोग गर्न सुझाउँदै विद्यार्थीले हासिल गर्ने सफलता नै कलेज र फ्याकल्टीहरुको सफलता रहेको बताए । व्यवसायिक क्षेत्रमा सफलता पाउन समय र अनुशासन महत्वपूर्ण पाटो रहेको औल्याउँदै कार्यवाहक प्राचार्य भण्डारीले व्यवसायिक मर्यादा कायम गरी काम गर्न सुझाव दिए । 'करियर सुरु गर्न निकै गाह्रो छ तर, हामीले तपाईंहरुले राम्रो करियर बनाउनु हुन्छ भन्नेमा हामी विस्वस्त छौं ।' कलेजको पढाई पूरा गरेर गएपनि कलेजसँग सदैव जोडिन आग्रह गर्दै उनले भने ।

कलेजका आर्किटेक्ट डिपार्टमेन्टका प्रमुख अनिल कुमार रेग्मीले व्यवसायिक जीवनमा एकैपटक सफलता प्राप्त गर्न नसकिने भन्दै अफ्टयाक आएपनि आफुले पढाएका शिक्षक फ्याकल्टीहरुलाई सम्झेर अगाडी बढ्न सल्लाह दिए । 'काम गर्ने सिलसिलामा व्यवसायिक मर्यादा कहिल्यै नविसंनु, आफुभित्र रहेको क्षमता र दक्षतालाई समातेर अगाडी बढ्नु ।' इलेक्ट्रिकल एण्ड इलेक्ट्रोनिक्स इन्जिनियरिड डिपार्टमेन्टका प्रमुख यमकृष्ण पौडेलले चार वर्षको दौरानमा हासिल गरेका ज्ञान, सीपलाई व्यवसायिक क्षेत्रमा प्रयोग गर्दै कलेजको नाम उच्च राख्न सल्लाह दिए । साथै, उनले विद्यार्थीहरुलाई कलेजको अल्मुनाईमा जोडिन पनि आग्रह गरे ।

यस्तै, इलेक्ट्रोनिक्स एण्ड कम्प्युनिकेशन डिपार्टमेन्टका प्रमुख अमित साहले विश्वका सबै मानिसले आफ्नो सफलता नै चाहिरहने भएपनि शिक्षकहरुले मात्र विद्यार्थीले हासिल गरेको सफलतालाई आफ्नो सफलता ठान्ने गरेको बताए । पढाएका विद्यार्थीले जीवनमा प्राप्त गरेका सफलता देखेर ती शिक्षकहरु आफु सफल भएको ठान्ने बताउँदै उनले विद्यार्थीलाई व्यवसायिक सफलताको शुभकामना दिए । कार्यक्रममा स्वागत मन्तव्य राख्दै कलेजका कम्प्युटर साइन्स डिपार्टमेन्टमा असिस्टेन्ट प्रोफेसर जितबहादुर वोहराले कलेजबाट ग्राजुएट भएका विद्यार्थीहरुको सफलतामा कलेजले गर्व गर्ने बताए ।

विदाई कार्यक्रममा विद्यार्थीहरुले अध्ययनका क्रममा विताएका पलहरुको सम्झना गर्दै नेपाल इन्जिनियरिड कलेजका फुलटाइम शिक्षक, मित्रवत व्यवहार गर्ने कर्मचारी, कलेजको ल्याब, पुस्तकालय, रिसर्चका माध्यमहरुका कारण आफूहरु इन्जिनियर बन्न सफल भएको बताए । उनीहरुले कलेजमा हासिल गरेको ज्ञान, सीपलाई व्यवहारमै उतार्ने प्रतिबद्धता जनाउँदै स्वदेशमै रहेर देशको सेवा गर्ने भने ।

विद्यार्थीहरुलाई विषयगत अवार्ड सो अवसरमा ग्राजुएट विद्यार्थीहरु निलिमा थापा, लक्ष्मी चालिसे, दशुनाथ कंडेल, अनिलकुमार यादवलाई प्रोगाम टपर अवार्ड दिइएको थियो भने, विषयगत अवार्ड जयप्रकाश महताे, सुरज कार्कीले प्राप्त गरे । आर्किटेक्चरका आकांक्षा सिंह, गीतिका श्रेष्ठ, हिमाल रोकाया, छविलाल गुप्ताले बेसिक डिजाइन अवार्ड पाउँदा निलिमा थापाले बेसिक डिजाइन सँगै विल्डिङ कन्ट्रक्सन अवार्ड प्राप्त गरिन् । सुरज कार्कीले इलेक्ट्रिकल र कम्प्युटर साइन्स अवार्ड प्राप्त गरे । अनिल कुमार यादवले कम्प्युनिकेशन अवार्ड पनि पाउँदा सरोज महर्जनले पावर इलेक्ट्रिकल अवार्ड हासिल गरे । कार्यक्रममा आर्किटेक्चरका हिमाल रोकाया र छविलाल गुप्तालाई डब्लूएमडिइओ अवार्ड पनि दिइएको छ ।

भूकम्पको जोखिमबाट बच्ने उपाय

- भूकम्पको जोखिम र त्यसबाट बच्ने उपायबारे जानकारी आदानप्रदान गरौं,
- घरभित्रका फर्निचर, सजावटका सामान, पानी ट्याङ्की नहल्लने र नखस्ने गरी बलियोसँग राखौं,
- घर, स्कूल तथा कार्यालयमा भूकम्पको समयमा सुरक्षित रहन सकिने स्थानको पहिचान गरौं,
- भूकम्पको समयमा आत्तिएर भाग्ने वा दगुर्ने नगरौं,
- भूकम्पको बेला खुल्ला र सुरक्षित स्थानमा जाऔं,
- प्राथमिक स्वास्थ्य उपचारको विषयमा जानकारी राखौं,
- आफू सुरक्षित भई अरुको सुरक्षामा ध्यान दिऔं ।

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड